Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 249 (1749) ♦ Вівторок, 30 грудня 1997 року ♦ Ціна договірна

Діяльність Голови Верховної Ради коштує виборцю 28 копійок

28—29 грудня цього року Голова Верховної Ради Олександр Мороз здійснив робочу поїздку на Кіровоградщину. Він зустрівся з сільськими трудівниками Олександрівського і Кіровоградського районів, працівниками АТ «Гідросила», геологорозвідниками, викладачами і студентами Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування та ветеранами війни і праці обласного центру.

Поїздка Олександра Мороза викликала жвавий інтерес у кіровоградців, які цікавилися роботою вищого законодавчого органу України, соціально-економічною та політичною ситуацією в державі. Голова Верховної Ради докладно відповів на всі запитання.

Майбутній рік буде складним

Так Олександр Мороз охарактеризував соціально-економічну ситуацію. На його думку, уряд, як показала робота над проектом бюджету, припустився чимало помилок. Перша з них — лібералізація цін у жовтні 1994 року. Адже саме цей крок зруйнував перші ознаки економічної стабілізації, досягнутої урядом Юхима Звягільського. Друга — спроба у 1995 році швидше віднайти беземісійні кошти для погашення дефіциту бюджету. Так зв'явилися облігації внутрішньої державної позики, своєрідна фінансова «піраміда». Нині держава опинилася на порозі фінансового краху. Адже протягом першого кварталу уряду доведеться викуповувати ці облігації, витрачаючи кошти, що дорівнюють місячним бюджетним надходженням.

(Закінчення на 2-й стор.).

Сад божественних пісень, закутаний у ковдру

За традицією напередодні Нового року народні депутати України перерахували свою одноденну зарплату на подарунки для вихованців інтернатів. Святошинський дитячий будинок-інтернат отримав магнітофони, холодильники, килими, доріжки, тюль, яблука, мандарини. Аналогічна акція відбулася також у Дарницькому будинку-інтернаті.

(Закінчення на 16-й стор.).

Проблема серця 4

Коли щось будується, життя триває

Минулої суботи за участю Президента України було відкрито 39-ту станцію Київського метрополітену «Печерська», послугами якої за добу зможуть скористатися 30 тисяч чоловік. Аби встигнути виконати обіцянку і запустити нову станцію до нового року, на об'єкт «кинули» солдатів, а метробудівці працювали в дві, а то й у три зміни.

(Закінчення на 16-й стор.).

Приховане безробіття обіцяє стати явним

після введення в дію змін до Закону "Про зайнятість населення"

Тенденції на вітчизняному ринку праці невтішні: дивлячись у гороскоп проекту державного бюджету, розумієш, що не одна тисяча вчителів, медиків, викладачів вузів і простих трудівників заводів і фабрик розпрощається наступного року з роботою. І зірки тут винні найменше.

За офіційними даними, рівень безробіття в Україні за 10 місяців цього року зріс до 2,23 відсотка, а в деяких областях — Івано-Франківській, Чернігівській, Чернівецькій, Волинській — він ще вищий. Загальна кількість людей, зареєстрованих у центрах зайнятості, збільшилася за цей період у 1,7 раза.

Утім, офіційна статистика не дає повного уявлення про фактичну кількість «зайвих людей». Адже законодавство певною мірою стимулювало появу прихованого безробіття. Воно зобов'язувало підприємства протягом 60 днів виплачувати звільненим за скороченням працівникам їх середньомісячний заробіток. Тож аміністрація вважала за краще відправляти робітників в неоплачувані відпустки, у будь-який спосіб утримувати, щоб уникнути таких видатків. Новий закон запропонував іншу схему: протягом першого місяця допомогу звільненим платить підприємство, а два наступні — служба зайнятості. На жаль, через брак коштів у Фонді сприяння зайнятості це положення набуде чинності лише з 1 січня 1999 року.

Текст закону — 6—7 стор.

Держава і право 5-11

Будемо з газом. Але борги потрібно повернути

У 1997 році українські комерційні структури, які займаються постачанням газу з Росії, заборгували російській стороні близько 700 млн. доларів.

Сьогодні, за словами першого віце-прем'єра Анатолія Голубченка, Росія не виділяє цим боржникам газ. Але з нею укладено договори на постачання необхідної кількості газу.

Згідно із досягнутими домовленостями, 1998 року Україна отримає з Росії 52 мільярди кубометрів природного газу.

P.S.

- Кабінет міністрів України затвердив програму приватизації на 1998 рік.
- Президент України має намір своїм указом заборонити проведення бартерних операцій у бюджетній сфері.
- В Україну надійшов четвертий транш кредиту Stand-by — близько 49 млн. доларів.

Новорічне звернення Всеукраїнського об'єднання «Громада»

Дорогі мої співвітчизники!

Відходить у вічність 1997 рік. Ми проводжаємо його із смутком та з надією.

Цей рік був нелегкий для нашої країни, нелегкий для всіх нас. В економічній сфері він позначився чималим падінням обсягів виробництва, жорсткою енергетичною кризою, хаотичними підходами до здійснення реформ. Украй загострилася політична боротьба між партіями та рухами напередодні виборів.

У кожній родині сьогодні дуже болісно сприймаються затримки з виплатою зарплат, пенсій, стипендій. Матеріальне становище майже кожної української родини сьогодні не дозволяє зібратися навколо такого багатого різдвяного столу, як годилося б за давньою українською традицією.

(Закінчення на 2-й стор.).

Новорічне звернення Народного руху України до українського народу

Дорогі співвітчизники!

Минає рік 1997-й. Наближається до завершення друге тисячоліття від Різдва Христового.

Позаду — неосяжні віки нашої світлої й трагічної історії. Віки, що увібрали в себе щасливі надбання і невигойні втрати, гіркі поразки і сонцесяйні перемоги.

Український народ гідно пройшов цей відтинок свого історичного буття. Ми зберегли у душі Христову віру і прагнення духовної єдності. Ми зберегли батьківську волелюбність і незламність духу, материнську незлобиву вдачу і джерельну мову. Ми зберегли нашу святу, безмежно кохану землю, нашу Україну.

(Закінчення на 2-й стор.).

Діяльність Голови Верховної Ради коштує виборцю 28 копійок

(Початок на 1-й стор.).

Саме тому, наголосив Голова Верховної Ради, треба міняти економічний курс. Насамперед необхідно дбати про наповнення доходної частини бюджету. А це неможливо без розвитку власного виробництва, захисту вітчизняного товаровиробника.

Зрозуміло, спадок Україні від колишнього Союзу дістався нелегкий. Менше однієї чверті промисловості працювало на задоволення потреб людини. Окрім того, промисловість на 86 відсотків була зорієнтована на комплектування виробництва, розташованого за межами України. Від'ємне сальдо становить 2,5 мільярда доларів.

Ось чому методи шокотерапії, застосовані так званими реформаторами, дали зворотний ефект: кризу не тільки не вдалося подолати, а навпаки, вона загострилася. Триває падіння виробництва, зменшуються надходження до бюджету, держава ніяк не може погасити свою заборгованість перед людьми із заробітних плат і пенсій. Саме тому, вважає Голова Верховної Ради, новий склад парламенту повинен виробити власну економічну політику, а не сліпо виконувати рекомендації міжнародних фінансових організацій.

Землю продавати не можна

Олександр Мороз вважає, що головну увагу треба звернути на сільськогосподарське виробництво. «Доти, доки держава не повернеться обличчям до села, доти не буде самої держави», — таку думку він висловив під час зустрічі із трудівниками сіл Олександрівського району.

Водночас Голова Верховної Ради продовжує відстоювати свою точку зору щодо продажу землі. Земля не може бути товаром, оскільки у наших людей немає грошей. А це означає, що вона перейде до рук іноземців. Однак нині Європейський Союз доплачує східним німцям за те, щоб останні не використовували всі сільськогосподарські площі, щоб не порушувати рівновагу цін на ринку продовольства.

Окрім того, Олександр Мороз звернув увагу, що земля не є товаром у таких розвинених державах, як Ізраїль, Голландія. Не продає її і Китай. Проте це не заважає останньому лідирувати серед інших держав світу щодо залучення до країни іноземних інвестицій.

Олександр Мороз вважає також, що треба реформувати колективні сільські господарства, але не руйнувати їх. Бо саме КСП можуть застосувати і сучасну техніку, і сучасну технологію сільськогосподарського виробництва. Він навів як приклад Федеративну Республіку Німеччина, яка після об'єднання зберегла у східній Німеччині сільські кооперативи. Підсумовуючи сказане, Голова Верховної Ради висловив думку, що в економіці насамперед треба покладатися на власні сили. «Треба виходити у новий світ сильною державою, бо слабаків ніхто не поважає», — підкреслив Олександр Мороз.

Скільки коштує Верховна Рада?

Торкаючись подій довкола парламенту, Олександр Мороз детально розповів про ті закони, що їх було прийнято протягом останніх шести років. Він підкреслив: Верховна Рада відображає суспільні настрої. Проте, на його думку, все-таки вдається доходити компромісів, які дають змогу продовжувати політичні і економічні реформи. І саме завдяки цьому саме нинішній склад Верховної Ради зумів прийняти нову Конституцію держави.

Однак певні політичні сили, зосереджені у структурах виконавчої влади, пробують створити із парламенту образ злочинної організації. Поширюється інформація про пільги депутатів, що насамперед полягають у безплатному проїзді.

Голова Верховної Ради підкреслив, що утримання парламенту обходиться платникам податків у 0,02 відсотка бюджету, тоді як структур виконавчої влади — у 2,4 відсотка. «Моя діяльність Голови Верховної Ради коштує виборцям мого округу 28 копійок на рік», — наголосив Олександр Мороз. Окрім того, він зазначив, що питання, з яких можна проводити референдум, суворо регламентуються Конституцією.

Торкаючись питання скасування депутатського імунітету, Голова Верховної Ради підкреслив, що депутати-бізнесмени, яких у парламенті нараховується 28 чоловік, працюють в основному у структурах виконавчої влади, на посадах радників і помічників Президента, заступників міністрів і голів державних комітетів. Водночас у ряді публікацій іноземної преси повідомляється про те, що помічник Президента Олександр Волков має рахунки в іноземних банках, створив декілька підприємств у Бельгії. Нині поліція цієї держави розслідує діяльність даних підприємств.

Усе це і дало підстави Голові Верховної Ради висловити думку, що в Україні простежується прагнення встановити на конституційній основі особисту диктатуру, особливо після слів Президента про «гіпотетичні» можливості розпуску нового складу Верховної Ради.

«Коли люди ідуть на вибори, вони вибирають свою долю», — з цими словами Олександра Мороза погодилися всі кіровоградчани, хто брав участь у зустрічах з Головою Верховної Ради.

* * *

За підсумками своєї поїздки Голова Верховної Ради Олександр Мороз 29 грудня провів у Кіровограді прес-конференцію.

Володимир КОРОЛЮК.

Новорічне звернення Всеукраїнського об'єднання «Громада»

(Початок на 1-й стор.).

Та, згадуючи труднощі, пам'ятаймо, що вони минають. А рік 1997-й хоч і був нелегкий для всіх нас, та це —ще один поріг, що його переступив народ на шляху побудови сучасної незалежної Української держави. Світ ще більше дізнався про Україну. Ми ще більше зрозуміли свою вітчизняну історію.

Знання про наш родовід, про витоки національної культури підносять національну гідність кожного з нас.

На порозі — рік 1998-й. На порозі — кінець другого тисячоліття. Ми зустрічаємо ці дати у великій європейській сім'ї народів. Ми полишаємо смуток поразок минулому. Ми сподіваємося на радість перемог у майбутньому.

Історична молодість нашої держави, особлива ментальність нашого народу, завжди налаштована на спокій та розважливість, дають підстави сподіватися, що рік наступний ми проживемо краще та заможніше. В добрі, злагоді, спокої.

Запорукою кращих змін у державі, гарантом дальшого розвитку національного суспільства в Україні є наша численна партія «Громада».

Ми не обіцяємо всіх досягнень уже завтра. Ми запрошуємо всіх юних і дорослих громадян в Україні: йдіть у наші ряди, будуймо Україну разом!

Напередодні Нового 1998-го року, напередодні величного і світлого християнського свята — Різдва Христового я поздоровляю всіх із настанням цих радісних віроутверджуючих свят.

Будьмо єдиною українською громадою в свята і будні!

Будьмо з «Громадою»!

Будьмо в «Громаді»!

Щастя, здоров'я, радості, достатку — в кожну українську родину!

Щедрої колядки, веселих різдвяних свят!

Підіймемо келих за Україну, за нашу багатонаціональну родину!

Павло ЛАЗАРЕНКО,
народний депутат України,
голова Всеукраїнського об'єднання «Громада».

Новорічне звернення Народного Руху України до українського народу

(Початок на 1-й стор.).

З Божої ласки ми здобули державу, не зазнавши потрясінь і кровопролить. Божою милістю наші землі родючі, ріки повноводні, небеса чисті й високі. Ми маємо все, щоб жити у злагоді й добробуті. Не маємо лише дбайливої, чесної, справедливої — української влади.

Надходить рік вибору. Настає час для змін. На щастя, сьогодні в наших силах змінити життя на краще, обравши до влади чесних, мужніх, непідкупних людей, відданих національній ідеї, національній справі. Саме такі люди — в Народному Русі України.

На порозі Нового року, в очікуванні добрих змін —повіримо в себе. У переддень Різдва Христового, у промінні зорі Вифлеємської ясніє шлях України — наш спільний великий шлях. Ходімо разом — до свободи і добра, миру й добробуту. Заради себе — сьогоднішніх, заради них — наших нащадків.

З Новим роком, наші рідні українці! Хай рік 1998-й буде щасливим для вас і ваших рідних.

З Різдвом Христа Спасителя нашого! Хай Господь пошле вам надію і впевненість, світлу радість і добру долю.

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ,
голова Руху.

Нам пощастило: Президента не тягне на політичний суїцид

Коментар

Минулого тижня Леонід Кучма заявив, що в Україні є «гіпотетичні обставини», згідно з якими майбутній парламент може бути розпущено. Серед таких обставин Президент вбачає подання групи депутатів про визнання нелегітимним закону про вибори, а також умови, якщо новий «червоний» парламент «поверне руля на 180 градусів, і це загрожуватиме національним інтересам і суверенітету України». В цьому разі, суворо попередив глава держави, він як гарант Конституції «виконає свої обов'язки».

Поки що наш невсипущий гарант виконав інший почесний обов'язок — традиційний: нагадав народові про образ заклятого ворога. Не дай, Боже, рознервується від передноворічної біганини з порожнім гаманцем і переплутає, хто винен у його бідах. Ще почне нарікати на Президента й уряд, що було б вершиною несправедливості: вони так люблять народ, так дбають про його добробут, про стабільну політику й економіку, що готові... відмінити пільги, щоправда, не власні (ай, скільки їх там є), а депутатські. Президент збирається навіть винести це питання на референдум: подивимося, як депутати засмикаються. А то безробіття в країні, люди бідують, а вони, розумієте... Безплатно до виборців їздять.

Розуміємо, але цікаво було б подивитися й інше: чи зникне безробіття, підвищиться рівень життя людей, підніметься економіка, якщо народним обранцям Президент і влаштує «темну»? Та Леонід Данилович перший повинен стати на захист депутатського «раювання», інакше, як каже сучасна мова, «повні кранти» — в образі «ворога» з'являться до болю знайомі риси.

Тепер про потенційний «червоний» парламент. Звичайно, хтось повинен оберегти нашу державу від різких поворотів назад. Тут Леонід Кучма має стовідсоткову рацію. Однак, напевне, в тих, хто, за його даними, збирається «рулювати на 180 градусів», не було б жодних шансів, якби сам Президент міцно, вміло і впевнено тримав державне кермо, а не «бив по гальмах» навіть на рівній дорозі.

Коментуючи на прохання журналістів заяви Президента, Голова Верховної Ради Олександр Мороз підкреслив, що «хотів би, аби на висловлювання Президента про можливість розпуску майбутнього парламенту дивилися як на міркування просто людини, а не гаранта Конституції», бо з точки зору Конституції, на думку О. Мороза, вони не витримують жодної критики. У Кучми немає юридичних підстав для розпуску парламенту. А якщо є підозра, що Конституційний суд визнає закон про вибори неконституційним, в чому сам О. Мороз глибоко сумнівається, то таке рішення повинно бути прийнято тепер, до початку виборчої кампанії. Голова парламенту вірить, що Конституційний суд діятиме відповідно до Основного Закону.

Олександр Мороз вірить не тільки конституційним суддям, а й «візаві» — Леонідові Кучмі. Тому оптимістично заперечує можливість неконституційного розвитку подій: для нього «гарантом неможливості цього є заява Президента про те, що він ніколи не порушить Конституцію». Гм...

Не приховує своєї віри у краще і сам Президент. Наприклад у те, що в майбутньому році законодавча і виконавча влади не битимуться між собою, бо в цій бійці «переможців немає». Справді немає, Леоніде Даниловичу, ну, немає...

Глава держави підкреслив, що він не приклеївся до свого крісла: «Я не самогубця і ніколи за владу не тримався». Він готовий звільнити місце для інших, якщо переконається, що «Президент заважає рухові України вперед». А що переконуватися в цьому не дуже хочеться, то Леонід Кучма покладає надію на майбутній парламент, який «буде мудріший і не втрачатиме час на політичні розбірки».

Ех, і пощастить нам у близькій перспективі! Уявляєте, «нагорі» не буде розбірок, не буде обридливих політичних «стрілок». Щоправда, тоді для «мудріших депутатів» не завадила б підходяща компанія...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ

На засіданні Центральної виборчої комісії 26 грудня 1997 року відбулося жеребкування серед політичних партій, виборчих блоків партій, списки кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від яких зареєстровані Центральною виборчою комісією.

Жеребкування відбувалося з таких питань: визначення дат публікацій передвиборних програм політичних партій, виборчих блоків партій у газетах «Голос України» та «Урядовий кур`єр» (окремим порядком), дат надання ефірного часу політичним партіям, виборчим блокам партій для ведення передвиборної агітації на першому каналі Українського телебачення та першому каналі Українського радіо (окремим порядком), а також визначення черговості внесення назв політичних партій, виборчих блоків партій у виборчий бюлетень для голосування по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу.

Долю партій і виборчих блоків у кожному з зазначених питань вирішували за допомогою барабана для розіграшів, наданого для цього особливого в політичному житті країни випадку державною корпорацією «Молодьспортлото». Голова Центральної виборчої комісії М. М. Рябець нагадав присутнім, що відповідно до постанови Центрвиборчкому від 24 грудня 1997 року жеребкування серед політичних партій і виборчих блоків партій, списки кандидатів від яких зареєстровані Центральною виборчою комісією, здійснюється в послідовності, що відповідає порядковому номеру реєстрації відповідного списку кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі.

З питання черговості внесення назв політичних партій, виборчих блоків партій у виборчий бюлетень, яке хвилювало учасників виборчого процесу особливо, на прохання представників партій і блоків їм було надано можливість за бажанням тягнути жереб особисто. В решті випадків ця процедура здійснювалася працівником Центральної виборчої комісії. Зауважень чи претензій з боку представників партій, виборчих блоків партій ні ця обставина, ні інші не викликали, водночас по завершенні засідання більшість з них відзначили чітку організацію процесу жеребку-

вання й максимальне врахування вимог виборчого законодавства.

Результати жеребкування серед політичних партій, виборчих блоків партій з зазначених питань виглядають таким чином:

Назва політичної партії, виборчого блоку партій	N п/п у бюлетені голосування	Дати публікацій передвиборних програм у газетах		Дати виходу в ефір	
		«Голос України»	«Урядовий кур`єр»	на першому каналі Українського телебачення	на першому каналі Українського радіо
Всеукраїнське об`єднання «Громада»	4	06 березня 1998 р.	05 лютого 1998 р.	27 березня 1998 р.	16 березня 1998 р.
Комуністична партія України	11	05 березня 1998 р.	24 лютого 1998 р.	18 березня 1998 р.	26 лютого 1998 р.
Народний Рух України	20	18 березня 1998 р.	12 лютого 1998 р.	27 лютого 1998 р.	04 березня 1998 р.
Народно-демократична партія України	23	27 лютого 1998 р.	29 січня 1998 р.	05 березня 1998 р.	18 лютого 1998 р.
Виборчий блок Соціалістичної партії та Селянської партії України «За правду, за народ, за Україну!»	26	13 березня 1998 р.	10 березня 1998 р.	20 лютого 1998 р.	20 березня 1998 р.
Виборчий блок «СЛОн-Соціально-Ліберальне Об`єднання» (Міжрегіональний блок реформ, Конституційно-демократична партія)	19	25 лютого 1998 р.	19 березня 1998 р.	20 березня 1998 р.	17 лютого 1998 р.
Виборчий блок «Партія Праці та Ліберальна партія — Разом»	1	04 березня 1998 р.	03 березня 1998 р.	11 березня 1998 р.	23 березня 1998 р.
Всеукраїнська партія трудящих	21	03 березня 1998 р.	17 березня 1998 р.	03 березня 1998 р.	23 лютого 1998 р.
Партія зелених України	10	27 лютого 1998 р.	19 лютого 1998 р.	23 лютого 1998 р.	19 лютого 1998 р.
Християнсько-демократична партія України	25	05 березня 1998 р.	05 березня 1998 р.	12 березня 1998 р.	06 березня 1998 р.
Соціал-демократична партія України	16	12 березня 1998 р.	12 березня 1998 р.	06 березня 1998 р.	12 березня 1998 р.
Виборчий блок Демократичних партій НЕП (народовладдя, економіка, порядок) (Демократична партія України, Партія економічного відродження)	14	06 березня 1998 р.	03 лютого 1998 р.	23 березня 1998 р.	27 березня 1998 р.
Партія «Союз»	12	04 березня 1998 р.	12 березня 1998 р.	17 березня 1998 р.	15 лютого 1998 р.
Соціал-демократична партія України (об`єднана)	27	18 березня 1998 р.	19 березня 1998 р.	26 березня 1998 р.	25 березня 1998 р.
Аграрна партія України	9	12 березня 1998 р.	10 березня 1998 р.	19 лютого 1998 р.	26 березня 1998 р.
Партія національно-економічного розвитку України	22	14 березня 1998 р.	19 лютого 1998 р.	02 березня 1998 р.	17 березня 1998 р.
Виборчий блок «Вперед, Україно!» (Українська Християнсько-демократична партія, Партія Християнсько-народний Союз)	13	20 березня 1998 р.	17 березня 1998 р.	13 березня 1998 р.	18 березня 1998 р.
Партія мусульман України	8	19 березня 1998 р.	05 лютого 1998 р.	26 лютого 1998 р.	25 лютого 1998 р.
Республіканська християнська партія	5	11 березня 1998 р.	10 лютого 1998 р.	25 лютого 1998 р.	05 березня 1998 р.
Партія духовного, економічного і соціального прогресу	29	17 березня 1998 р.	10 лютого 1998 р.	13 лютого 1998 р.	24 лютого 1998 р.
Українська Національна Асамблея	6	03 березня 1998 р.	17 лютого 1998 р.	24 лютого 1998 р.	19 березня 1998 р.
Виборчий блок «Європейський вибір України» (Ліберально-демократична партія України, Українська селянська демократична партія)	17	26 лютого 1998 р.	26 лютого 1998 р.	10 березня 1998 р.	20 лютого 1998 р.
Партія регіонального відродження України	2	19 березня 1998 р.	03 березня 1998 р.	24 березня 1998 р.	02 березня 1998 р.
Партія захисників Вітчизни	7	14 березня 1998 р.	24 лютого 1998 р.	16 березня 1998 р.	13 лютого 1998 р.
Виборчий блок партій «Національний фронт» (Конгрес Українських націоналістів, Українська консервативна республіканська партія, Українська республіканська партія)	18	25 лютого 1998 р.	17 лютого 1998 р.	25 березня 1998 р.	27 лютого 1998 р.
Виборчий блок «Трудова Україна» (Громадянський Конгрес України, Українська партія справедливості)	15	17 березня 1998 р.	12 лютого 1998 р.	16 лютого 1998 р.	13 березня 1998 р.
Партія «Реформи і порядок»	28	13 березня 1998 р.	05 березня 1998 р.	19 березня 1998 р.	10 березня 1998 р.
Виборчий блок «Менше слів» (Соціал-національна партія України, Всеукраїнське політичне об`єднання «Державна самостійність України»)	3	11 березня 1998 р.	29 січня 1998 р.	18 лютого 1998 р.	03 березня 1998 р.
Прогресивна соціалістична партія	30	20 березня 1998 р.	03 лютого 1998 р.	04 березня 1998 р.	24 березня 1998 р.
Всеукраїнська партія «Жіночі ініціативи»	24	26 лютого 1998 р.	26 лютого 1998 р.	17 лютого 1998 р.	11 березня 1998 р.

З декларації про доходи за 1996 рік

Народного депутата Юлії Тимошенко:

—Загальний сукупний доход мій і членів сім'ї (чоловік і донька) становить 37753,52 грн. У приватній власності маємо квартиру загальною площею 32,1 кв. м., гараж — 18 кв. м. Транспортних засобів, зобов'язань фінансового характеру, в тому числі за кордоном, а також цінних паперів, коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах не маємо. Розмір моїх внесків (паїв) до статутних (пайових) фондів підприємств, установ, організацій становив 60,54 грн., членів сім'ї — 2310 грн.

Народного депутата Віктора Омеліча:

—Загальний сукупний доход мій і членів сім'ї (дружина, донька, син) становив 8767,71 грн. У приватній власності маю квартиру загальною площею 113,7 кв. м. та автомобіль ВАЗ-2107. Житлових і садових (дачних) будинків, земельних ділянок, гаражів, а також зобов'язань фінансового характеру, в тому числі за кордоном, вкладів у банках, цінних паперів та інших активів ні я, ні моя сім'я не маємо.

Народного депутата Олега Вітовича:

—Загальний сукупний доход мій та моєї сім'ї становив 9113 грн., податку утримано 1583 грн.

Сім'я володіє квартирою житловою площею 76 кв. м. та автомобілем ВАЗ-2108. Цінних паперів немає. Вклади в ощадбанку становлять близько 14 грн.

Разом з тим зазначаю про неповну точність наведених даних у зв'язку з відсутністю ратифікованої угоди про уникнення подвійного оподаткування між Україною та державою, громадянкою якої є моя дружина.

Народного депутата Юрія Тими:

—Загальний сукупний доход мій і моєї сім'ї становив 8800 грн., податку утримано 1134 грн.

Цінними паперами, нерухомим майном і транспортними засобами сім'я не володіє.

Народного депутата Лілії Григорович:

—Сукупний доход мій і мого чоловіка становив 11198,06 грн.

Приватної власності, як-от будинку, квартири чи транспортних засобів, сім'я не має.

Наука заощадження

Енергозбереження — це нові технології плюс ринкове мислення

Хоч би скільки нас переконували в тому, що основним винуватцем енергетичної кризи в Україні є побутовий споживач, який вперто не бажає заклеювати вікна у квартирі й не поспішає вчасно розраховуватися за комунальні послуги, це не зовсім так. Бо доки комунальні підприємства не нестимуть відповідальність за якість своїх послуг, а отже, не будуть змушені активно впроваджувати нові енергозбережні технології, батареї в наших будинках не потеплішають.

— Лише через поганий стан теплотрас, які в Україні досі прокладають дідівським методом, близько 30 відсотків теплової енергії «губиться» ще на шляху до наших осель, — каже заступник директора Львівського фізико-механічного інституту ім. Г. Карпенка, кандидат технічних наук Іван Нíронович. — Звівши ці втрати до мінімуму, можна значно зменшити собівартість та покращити якість комунальних послуг.

Цією проблемою вже давно зацікавилися науковці інституту. Львів'яни перші в Україні створили технологію виробництва труб з пінополіуретановою ізоляцією, використання яких у комунальному господарстві знижує тепловтрати до 1 відсотка і продовжує строк безаварійної експлуатації теплотрас у 3—4 рази.

Торік за розпорядженням Кабінету міністрів України на базі львівського ВАТ «Енергоресурс», засновником якого є інститут, вперше налагодили виробництво нових труб. Допомогли кредитами Державний інноваційний фонд України та Держжитлокомунгосп (нині — Державний комітет у справах будівництва, архітектури та житлової політики). Згодом за сприяння Держстандарту України на базі інституту було створено центр сертифікації протикорозійних та ізоляційних матеріалів для трубопроводів.

Нині працівники фізико-механічного інституту надають практичну й методологічну допомогу у створенні таких виробництв у Києві, Маріуполі, інших містах і сподіваються, що незабаром Україна зможе сповна забезпечувати себе цією продукцією та відмовитися від її закупівлі за кордоном. До речі, поява вітчизняного виробництва пінополіуретанових труб змусила західних конкурентів, які працюють на українському ринку, істотно знизити ціну на свою продукцію.

Як довела практика, прокладання теплотрас за новою технологією не потребує додаткових витрат, а в окремих випадках є більш дешевим за традиційне. На жаль, за браком коштів реконструкція теплових мереж в наших містах йде надто повільно. Особливі сподівання щодо цього комунальники та науковці покладають на кредити, обіцяні Світовим банком і Європейським банком реконструкції та розвитку. Тільки на модернізацію теплопостачання столиці передбачається надати близько 50 мільйонів доларів США.

Ганна РОМАНЦОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Проблеми серця хірурги вирішать. Були б кошти...

Медицина

На серцево-судинні захворювання страждає 30—35 відсотків населення земної кулі. Смертність від серцево-судинних хвороб надзвичайно висока — більш ніж 40 відсотків. Близько 60 відсотків припадає на тисячі(!) інших захворювань. Неабияку роль у зниженні рівня смертності від хвороб серця та судин відіграє хірургія.

Чим сьогодні хірург може допомогти хворому з ішемічною хворобою серця? Одним з основних методів лікування цієї недуги є операція аортовінцевого шунтування.

— Таку операцію вперше в Україні зробив Олександр Шалімов, який в минулому очолював наш інститут, — розповідає керівник відділу серцево-судинних захворювань Інституту клінічної та експериментальної хірургії АМН України Володимир Мишалов.— Тепер ми, його учні, продовжуємо цю справу.

Тут, також вперше в Україні, почали оперувати тромбоемболію легеневої артерії. Тепер найбільший досвід таких операцій саме в Інституті клінічної та експериментальної хірургії. Науковці відділу серцево-судинних захворювань розробили кавафільтри для профілактики тромбоемболій легеневої артерії, вперше застосували сучасні препарати для розсмоктування тромбів.

І взагалі, тут оперують хворих, від яких відмовилися в інших медичних закладах. Приміром, з діагнозом розповсюджений атеросклероз, що вражає не тільки судини серця, а й судини нижніх кінцівок, нирок, дуги аорти. Торік смертність унаслідок ішемічної хвороби серця (70 відсотків від усіх серцевих хвороб) не перевищувала 4 відсотки. В цьому році всі аналогічні операції закінчилися успішно. Це непогані результати.

Та ще важливіше, аби курці, діабетики, ті, кому за 60, уважно ставилися до появи симптомів серцево-судинних захворювань і вчасно зверталися по допомогу. На думку Володимира Мишалова, через 5—7 років може настати справжня «криза здоров'я». Лікарні будуть переповнені. Але не тими пацієнтами, яким можна було б допомогти, а набагато важчими.

— Можливо, до того часу ми навчимося краще оперувати, — гірко всміхається Мишалов.

— Та й матеріальна база поліпшиться, — додаю я.

— Особливо в це не вірю, — говорить Володимир Григорович.

Адже жоден медичний заклад не в змозі допомогти пацієнтові, якщо останній сам не придбає потрібних медикаментів.

У США, наприклад, аортовінцеве шунтування і тиждень перебування в клініці коштують 30—50 тисяч доларів. У Європі дешевше — $25—35 тисяч. У нас медичному закладу щорічно на 100 (!) чоловік виділяють суму, за яку можна зробити лише три операції. Пацієнт здебільшого оплачує її та консервативне лікування сам. Щорічно в Європі на 1 мільйон чоловік виконують 450—550 операцій аортовінцевого шунтування. Крім того, для 20 відсотків хворих на гострий інфаркт міокарда провадиться сучасна тромболітична терапія. У нас вона не застосовується — бракує коштів. Вживання «тромболітиків» рятує від смерті 5 відсотків хворих. В Україні летальність від інфаркту міокарда становить 14 відсотків, європейський показник вдвічі менший. На думку Володимира Мишалова, і в нас від інфаркту міокарда помирало б значно менше, якби медицина достатньо фінансувалася. Отже, наше здоров'я, передовсім, залежить від розвитку економіки країни.

Оксана ЧЕХОВСЬКА.

«Кисневе голодування» загрожує і барокамерам

Відділення гіпербаричної оксигенації (ГБО) Миколаївської обласної лікарні знають багато миколаївців і мешканців області. В народі називають його просто «барокамера». Хоч, крім сеансів оксигенації, що проводяться в барокамерах, у цьому відділенні широко використовуються також інші сучасні методи лікування — сеанси плазмофорезу, лазеротерапії, процедури ультрафіолетового опромінення крові і навіть операції гемосорбції. Сюди потрапляють різні хворі — онкологічні, пацієнти з відділення нейрохірургії, очного диспансера.

Скоро відділенню ГБО виповнюється 10 років.

Весь час його очолює Валерій Головатенко — лікар вищої категорії з 40-річним стажем, обласний анестезіолог-реаніматолог. Власне, Валерій Васильович і створював цей універсальний підрозділ облікарні. Не сам, звичайно, а зі своєю «командою», з якою і працює ось уже десять років. Права рука завідуючого відділенням, істинна господиня тут — старша медсестра Лариса Іванівна Стоєва, у тридцять з хвостиком була удостоєна почесного звання «Заслужений медичний працівник України». Майже з дня заснування відділення ГБО працює медсестра Надія Будникова. Тут завжди по-домашньому затишно, кожного зустрічають привітно і роблять все, щоб прискорити одужання. Загальна криза, нестача коштів відбилися, на жаль, і на роботі відділення ГБО. Не вистачає навіть... кисню, і Валерію Васильовичу, його симпатичним співробітницям доводиться докладати чимало зусиль — переконувати і просити, шукати спонсорів і благодійників, використовувати також особисті зв'язки, привабливість — аби тільки «кисневі» сеанси проводилися безперебійно. Виручає Чорноморський завод, допомагають інші організації та підприємства — за це сьогодні їм вдячні і медики, і хворі.

Фотофакт

На знімку: у відділенні гіпербаричної оксигенації.
Фото Олександра КРЕМКА.

Благодійність

З миру по нитці — медику «Тойота»

Ярунська дільнична лікарня Новоград-Волинського району обслуговує 11 тисяч мешканців 18 навколишніх сіл. Лікарям давно набридло бігати в пошуках машини, коли виникає потреба транспортувати хворого. Тож головний лікар закладу, депутат облради Юрій Вайсберг запропонував «скинутися» всім миром на машину швидкої допомоги. Навіть багатодітні сім'ї, які виховують 6—12 дітей, дали на реалізацію цього задуму по 15—25 гривень. А пенсіонери Яруня пожертвували 1600 гривень. Свій внесок зробили КСП, інші підприємства. Разом зібрали стільки, що вистачило на «Тойоту», яку урочисто передали медикам.

А за рахунок обласного бюджету придбано 16 автомобілів швидкої допомоги. Найближчим часом шляхом взаємозаліку буде закуплено ще 10 таких машин. 12 автомобілів уже придбано також за кошти районів та міст. Як стверджують керівники облдержадміністрації, можна вважати, що на кілька років проблему машин швидкої допомоги розв'язано.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

«Ахіллес» прибув вчасно

В Українському науково-дослідному інституті травматології та ортопедії відкрито Київський центр остеопорозу, де можна безкоштовно перевірити, чи не загрожує вам у недалекому майбутньому ця грізна хвороба.

Кістки стають крихкими і ламкими, людина може загубити до 50% кісткової тканини, втратити рухомість. Навіть незначна травма може призвести до переломів хребців, променевої кістки і зап'ястя, шийки стегна. А так звані компресійні переломи хребців тривалий час можуть залишатися малопомітними, допоки не з'явиться біль у спині, зменшиться ріст на декілька сантиметрів, викривиться хребет... Нині остеопороз за своїм поширенням посідає третє місце в світі після серцево-судинної патології та цукрового діабету. В Україні ним страждають близько 30% населення. Його жертвами стають передусім жінки після 50 років.

За допомогою досі застосовуваного в нас рентгенівського методу діагностики цю хворобу виявляли запізно, лише тоді, коли людина вже мала переломи, а втрата кісткової маси досягала 30—40%. За словами директора Українського НДІ травматології та ортопедії Георгія Гайка, новий ультразвуковий апарат «Ахіллес плюс», подарований київському центрові американською фірмою «Лунар», дає змогу за 15 хвилин перевірити стан кісток і вчасно визначити захворювання. Його також застосовують при ендопротезуванні, тобто заміні суглоба на штучний, коли хвороба вже вразила.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО.

Верховна Рада України: восьма сесія
Хроніка законотворення

Після оголошення запитів та усних заяв народні депутати приступили до розгляду питань порядку денного 23 грудня.

Проект змін до Закону «Про режим іноземного інвестування» доповів міністр економіки України Віктор Суслов. Так, до статті 2 пропонується додати, що «іноземні інвестиції можуть також здійснюватися при первинному інвестуванні шляхом конвертації іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України», до статті 3 додати, що «порядок здійснення іноземних інвестицій шляхом придбання державних боргових зобов'язань та їх обсяги визначаються Міністерством фінансів України та Національним банком України». Закон прийнято в першому читанні.

При поданні до другого читання зміни і доповнення до закону «Про підприємництво» доповів заступник голови Комітету з питань молоді, спорту і туризму Володимир Черепков. Запропоновані правові норми стосуються не так інтересів власне підприємницької діяльності, як встановлення певних і дуже важливих правил взаємовідносин держава — підприємець — молодь у такій делікатній сфері, як виховна робота з підростаючим поколінням. Це тим більш важливо, що нині практично зруйнована мережа підліткових клубів за місцем проживання, яких колись було понад 3 тисячі, а тепер залишились якісь десятки, спортивних шкіл, гуртків, секцій, куди активно входить комерція. Верховна Рада підтримала законопроект, зокрема внесення до другої частини статті 4 Закону про підприємництво абзацу такого змісту: «Фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність, перелік видів фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, які підлягають ліцензуванню, визначаються Кабінетом міністрів України». Закон прийнято.

Сесія розглянула проект закону про загальнодержавну (національну) космічну програму України на 1998 —2002 роки, яку презентували генеральний директор Національного космічного агентства України Олександр Негода та голова Комітету з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін. Програма націлена на розвиток важливої космічної галузі, на збереження і примноження інтелектуального потенціалу України. Закон прийнято в першому читанні, а потім і в цілому.

На доповідь голови Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи Володимира Стретовича прийнято постанову про звільнення суддів обласних судів, Верховного суду України та Арбітражного суду України згідно до поданих заяв і в зв'язку з досягненням стажу 20 років суддівської роботи.

Виконувач обов'язків голови Комітету з питань фінансів і банківської діяльності В'ячеслав Сокерчак у повторному другому читанні доповів проект змін до Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)», які стосуються пільг для різних видів марок палива. Не всі народні депутати сприйняли пропозиції. Дискусія виявилася досить гострою, оскільки питання має свої підтексти і безпосередньо пов'язане з тіньовим бізнесом. У підсумку доопрацьований в залі закон прийнято.

Сесія внесла зміни до законів «Про оренду державного майна», «Про господарські товариства», «Про податок на додану вартість», затвердила Концепцію телевізійної програми і радіопрограми «Твій вибір», яка має інформувати населення про нове виборче законодавство та перебіг виборчої кампанії і виборів у березні 1998 року.

У другому читанні прийнято Закон про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини та Закон про професійно-технічну освіту, внесено доповнення до Закону України «Про податок на додану вартість».

Розглянуто і ухвалено в цілому Закон про державну підтримку суднобудівної промисловості України, а також закон про доповнення до Закону «Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами».

Заступник голови Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Сергій Кіяшко представив депутатам пропозиції Президента України до Закону «Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини». Комітет в основному погодився із зауваженнями і зал підтримав основні його висновки. За остаточну редакцію закону — 272 голоси.

Прийнято постанову про направлення на доопрацювання трьох пакетів проектів законодавчих актів, які будуть розглянуті в міру їх готовності.

* * *

З участю 329 народних депутатів розпочався пленарний день 24 грудня. Вже в ході проголошення депутатських заяв відчулося, що зал налаштований на принциповий аналіз бюджету-98.

Але спочатку був розглянутий у режимі другого читання і прийнятий Закон «Про встановлення величини вартості межі малозабезпеченості та розміру мінімальної заробітної плати на 1998 рік». Відповідно до нього з 1 січня 1998 року величина вартості межі малозабезпеченості встановлюється в розмірі 73,7 гривні на місяць, а розмір мінімальної заробітної плати, який з метою поетапного наближення до цієї величини переглядатиметься поквартально, — 45 гривень на місяць. У такому ж чіткому темпі сесія розглянула пропозиції Президента України до закону «Про внесення змін до закону «Про індексацію грошових доходів населення». Враховуючи, що цей закон є надзвичайно важливим правовим актом, який в умовах інфляції, різкого падіння життєвого рівня населення забезпечує соціальний захист громадян, Верховна Рада подолала вето Президента на нього. За подолання вето проголосувало 305 народних депутатів.

Потім секретар лічильної комісії Михайло Павловський проінформував колег про підсумки ранкового голосування по виборах суддів Верховного суду України. Ними безстроково обрані Володимир Петрович Садовенко, Павло Олександрович Самалюк, Юрій Леонідович Сенін та Іван Богданович Шицький. Ряд кандидатур обрано суддями арбітражних судів України безстроково.

Далі сесія перейшла до розгляду в другому читанні проекту закону про державний бюджет України на 1998 рік. Усебічно розглядалася кожна стаття, а в окремих статтях і кожна цифра.

Проголосовано, наприклад, збільшення доходів від приватизації об'єктів державної власності, скорочення видатків на державне управління. Підкреслювалося, що виявлені резерви мають бути спрямовані передусім на погашення заборгованості в зарплаті, пенсіях, інших соціальних виплатах, на компенсацію вкладів громадян, фінансування науки, освіти, охорони здоров'я, культури.

Низка положень окремих статей, скажімо, стосовно правоохоронної діяльності та забезпечення безпеки держави, культури і мистецтва, засобів масової інформації, будуть доопрацьовані й розглянуті в режимі третього читання.

Обговорення проекту тривало майже до десятої години вечора. 25 грудня сесія продовжила розгляд бюджету-98.

* * *

25 грудня пленарне засідання розпочалося без традиційних заяв і розминок.

Щонайперше народні депутати розглянули проект змін до Закону «Про вибори народних депутатів України». Голова Комітету з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування Олександр Стешенко доповів подання Центрвиборчкому щодо форми та розміру бюлетеня і про необхідність внести зміни до частин третьої та дев'ятої статті 39. Якщо врахувати, що боротися за голоси виборців здобули право три десятки партій і блоків, бюлетень прийнятних розмірів не здатен вмістити разом прізвища і посади кандидатів. Вибравши з кількох найоптимальніший варіант, зал проголосував за те, щоб в бюлетень заносити тільки назви партій і по п'ять прізвищ претендентів на мандат. Текстова частина має бути опублікована на одному боці аркуша. Це поставить усі партії в однакові умови і бюлетень вміститься на одному аркуші оптимального розміру.

Далі за участі членів уряду сесія продовжила розпочатий напередодні розгляд проекту закону про державний бюджет України на 1998 рік. Доповідав міністр фінансів Ігор Мітюков.

Складно проходила кожна стаття законопроекту, та все ж найгостріші дебати відбувалися навколо таких розділів сьомої статті, які видатки на промисловість та енергетику, на будівництво та сільське господарство, на комунікаційні галузі. Відчувалася постійна турбота сесійного залу про відновлення і поступальний розвиток внутрішнього виробництва, яке є основою соціального сходження. І хоча неначебто всі статті були узгоджені у профільних комітетах, все-таки аргументи деяких депутатів часом брали верх і здобували необхідну більшість голосів.

Належна увага приділялася видаткам на будівництво житла, зокрема для шахтарів, аграріїв та військовослужбовців, відшкодування вартості будівництва об'єктів соціально-культурного призначення на селі, ремонту та реконструкції Одеського і Львівського оперних театрів, закладів медицини тощо.

Таким чином, за загальними рядками та цифрами народні депутати не забували і конкретні об'єкти, зволікання з будівництвом, ремонтом чи реконструкцією яких надалі неможливе.

Законотворчий марафон завершився майже опівночі прийняттям закону у другому читанні, і на 30 грудня призначено його розгляд у третьому читанні.

У першому читанні прийнято проект закону України про порядок фінансування видатків з державного бюджету України у 1998 році до набрання чинності Закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік».

* * *

26 грудня після проголошення депутатських запитів і заяв Верховна Рада розглянула подання Кабінету міністрів про визнання такою, що втратила чинність, частини 3 статті 67 Кодексу законів про працю: «У випадку, коли святковий або неробочий день (стаття 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого». Сесія підтримала це подання.

Сесія розглянула доопрацьований проект закону щодо змін до Закону «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» та альтернативні документи. Закон спрямований на те, щоб навести порядок у системі взаємин між суб'єктами малого бізнесу. В першому читанні прийнято проект народного депутата Олексія Шеховцова, на основі якого має бути підготовлений законопроект на друге читання.

Гострою виявилася дискусія навколо запропонованих змін до Закону «Про державну програму приватизації» (щодо програми приватизації на 1998 рік). Прискіпливо проаналізувавши і вже набуту практику, і можливий наслідок прийняття нового закону, Верховна Рада направила його на доопрацювання.

У другому читанні прийнято Закон України про Верховну Раду Автономної Республіки Крим та Закон України про вибори народних депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

На 30 грудня перенесено розгляд змін до Закону «Про вибори народних депутатів України».

Наступне пленарне засідання відбудеться 30 січня.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

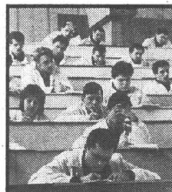

Недержавна освіта 8

Для чого потрібна армія? 9

Ціна хліба 10

Зброя вогнепальна — справи кримінальні 11

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Закону

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., №.14, ст.170; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №.12, ст.169; 1993 р., №.2, ст.3; 1994 р., №.45, ст.408; 1996 р., №.3, ст.11, №.9, ст.42; 1997 р., №.8, ст.62) такі зміни:

1. У статті 2:

частину першу викласти у такій редакції:

«Безробітними визнаються працездатні громадяни працездатного віку, які через відсутність роботи не мають заробітку або інших передбачених законодавством доходів і зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, готові та здатні приступити до підходящої роботи»;

у частині третій:

підпункт «б» доповнити словами «яка не потребує професійної підготовки»;

у підпункті «в» друге речення виключити;

доповнити статтю після частини третьої новою частиною четвертою такого змісту:

«У разі відсутності підходящої роботи рішення про надання громадянам статусу безробітних приймається державною службою зайнятості за їх особистими заявами з восьмого дня після реєстрації у центрі зайнятості за місцем проживання як таких, що шукають роботу. Реєстрація громадян проводиться при пред`явленні паспорта і трудової книжки, а в разі потреби — військового квитка, документа про освіту або документів, які їх замінюють».

У зв`язку з цим частину четверту вважати частиною п`ятою, виклавши її у такій редакції:

«Порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних державною службою зайнятості визначається Кабінетом Міністрів України».

2. У статті 4:

назву статті викласти у такій редакції:

«Стаття 4. Державні гарантії права на вибір професії та виду діяльності»;

у пункті 1:

підпункт «а» викласти у такій редакції:

«а) добровільність праці, вибір або зміну професії та виду діяльності»;

у підпункті «д» слова «і збереження середньої заробітної плати на період працевлаштування» виключити;

підпункт «є» після слів «допомоги по безробіттю» доповнити словами «матеріальної допомоги по безробіттю»;

підпункт «ж» викласти у такій редакції:

«ж) включення періоду перепідготовки та навчання нових професій, участі в оплачуваних громадських роботах, одержання допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю до загального трудового стажу, а також до безперервного трудового стажу».

3. Статтю 5 викласти у такій редакції:

«Стаття 5. Додаткові гарантії зайнятості для окремих категорій населення

1. Держава забезпечує надання додаткових гарантій щодо працевлаштування працездатним громадянам у працездатному віці, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, у тому числі:

а) жінкам, які мають дітей віком до шести років;

б) одиноким матерям, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дітей-інвалідів;

в) молоді, яка закінчила або припинила навчання у середніх загальноосвітніх школах, професійно-технічних закладах освіти, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і якій надається перше робоче місце, дітям (сиротам), які залишилися без піклування батьків, а також особам, яким виповнилося п`ятнадцять років і які за згодою одного із батьків або особи, яка їх замінює, можуть, як виняток, прийматися на роботу;

г) особам передпенсійного віку (чоловікам по досягненні 58 років, жінкам — 53 років);

д) особам, звільненим після відбуття покарання або примусового лікування.

2. Для працевлаштування зазначених у пункті 1 цієї статті категорій громадян місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад за поданням центрів зайнятості бронюють на підприємствах, в установах і організаціях, незалежно від форм власності, з чисельністю понад 20 чоловік до 5 процентів загальної кількості робочих місць за робітничими професіями, у тому числі з гнучкими формами зайнятості.

У разі скорочення чисельності або штату працівників підприємств, установ і організацій у розмірі, що перевищує встановлену квоту, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад зменшують квоти або взагалі не встановлюють квоти для цих підприємств, установ і організацій.

3. У разі відмови у прийомі на роботу громадян із числа категорій, зазначених у пункті 1 цієї статті, у межах установленої броні з підприємств, установ і організацій державна служба зайнятості стягує штраф за кожну таку відмову у п`ятдесятикратному розмірі неоподатковуваного мінімуму доходів громадян. Одержані кошти спрямовуються до місцевої частини державного фонду сприяння зайнятості населення і можуть використовуватися для фінансування витрат підприємств, установ і організацій, які створюють робочі місця для цих категорій населення понад встановлену квоту».

4. У статті 7:

у пункті 1:

у другому реченні частини першої слово «квартал» замінити словом «місяць»;

частину третю викласти у такій редакції:

«Для громадян, які вперше шукають роботу і не мають професії (спеціальності), підходящою вважається робота, яка потребує попередньої професійної підготовки, або оплачувана робота (включаючи роботу тимчасового характеру), яка не потребує професійної підготовки, а для громадян, які бажають відновити трудову діяльність після перерви тривалістю понад шість місяців, - робота за спеціальністю, що потребує попередньої перепідготовки чи підвищення кваліфікації, а в разі неможливості її надання — інша оплачувана робота за спорідненою професією (спеціальністю)»;

доповнити пункт частиною четвертою такого змісту:

«Для громадян, які працювали не за професією (спеціальністю) понад шість місяців, підходящою вважається робота, яку вони виконували за останнім місцем роботи, а робота за основною професією (спеціальністю) може бути підходящою за умови попередньої перепідготовки чи підвищення кваліфікації з урахуванням потреб ринку праці у цій професії (спеціальності)»;

пункт 2 викласти у такій редакції:

«2. У разі неможливості надання громадянинові роботи за професією (спеціальністю) протягом шести місяців безробіття підходящою вважається робота, яка потребує зміни професії (спеціальності) з урахуванням здібностей, здоров`я громадянина і колишнього досвіду, доступних для нього видів навчання та потреб ринку праці у цій професії (спеціальності).

При зміні громадянами професії (спеціальності) за направленням державної служби зайнятості підходящою вважається робота як за новою, так і за попередньою професією (спеціальністю) за останнім місцем роботи».

5. Статтю 8 викласти у такій редакції:

«Стаття 8. Право громадян на працевлаштування

Громадяни мають право на працевлаштування і вибір місця роботи шляхом звернення до підприємства, установи, організації, індивідуального селянського (фермерського) господарства і до іншого роботодавця або при безплатному сприянні державної служби зайнятості.

Іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну на визначений термін, одержують право на трудову діяльність лише за наявності в них дозволу на працевлаштування, виданого державною службою зайнятості України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

У разі використання праці іноземців або осіб без громадянства без дозволу державної служби зайнятості України з підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, державна служба зайнятості стягує штраф за кожну таку особу у п`ятдесятикратному розмірі неоподатковуваного мінімуму доходів громадян. Ці кошти спрямовуються до державного фонду сприяння зайнятості населення.

Порядок і умови укладення трудового договору визначаються законодавством України про працю».

6. У статті 13:

у пункті 1:

абзац перший викласти у такій редакції:

«1. З метою створення умов для повного здійснення громадянами права на працю держава передбачає»;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

«організацію професійної орієнтації».

7. У статті 18: пункт 1 викласти у такій редакції:

«1. Для реалізації державної політики зайнятості населення, професійної орієнтації, підготовки і перепідготовки, працевлаштування та соціальної підтримки тимчасово непрацюючих громадян у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, створюється державна служба зайнятості, діяльність якої здійснюється під керівництвом Міністерства праці та соціальної політики України, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Державна служба зайнятості складається з:

Державного центру зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України, центру зайнятості Автономної Республіки Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських, районних, міськрайонних, міських і районних у містах центрів зайнятості, центрів організації професійного навчання незайнятого населення і центрів професійної орієнтації населення, інспекцій по контролю за додержанням законодавства про зайнятість населення.

Регулювання правового становища державних службовців, які працюють у зазначених підрозділах державної служби зайнятості, здійснюється відповідно до Закону України «Про державну службу».

До складу професійної служби зайнятості входять також навчальні заклади професійної підготовки незайнятого населення, інформаційно-обчислювальні центри, територіальні та спеціалізовані бюро зайнятості, центри реабілітації населення, підприємства, установи і організації, підпорядковані службі зайнятості»;

пункт 3 викласти у такій редакції:

«3. Діяльність державної служби зайнятості фінансується за рахунок коштів державного фонду сприяння зайнятості населення, передбачених на ці цілі»;

у пункті 4 слова «державними і громадськими органами» виключити;

пункти 5 і 6 викласти у такій редакції:

«5. Оподаткування діяльності підприємств та організацій, що входять до складу державної служби зайнятості, здійснюється відповідно до законодавства України.

6. Суб`єкти підприємницької діяльності можуть надавати платні послуги, пов`язані з профорієнтацією населення, посередництвом у працевлаштуванні громадян в Україні та за кордоном, лише на підставі дозволу (ліцензії), який видається Державним центром зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. При наданні зазначених послуг без такого дозволу (ліцензії) державна служба зайнятості стягує із суб`єктів підприємницької діяльності штраф у п`ятдесятикратному розмірі неоподатковуваного мінімуму доходів громадян за кожну особу, якій надавалися такі послуги, та припиняє цей вид їх діяльності. Одержані кошти спрямовуються до державного фонду сприяння зайнятості населення».

8. У статті 19:

абзац сьомий пункту 1 викласти у такій редакції:

«надає послуги по працевлаштуванню та професійній орієнтації працівникам, які бажають змінити професію або місце роботи (у зв`язку з пошуками високооплачуваної роботи, зміною умов і режиму праці, тощо), вивільнюваним працівникам і незайнятому населенню»;

у пункті 2:

у частині першій:

абзац дев`ятий викласти у такій редакції:

«в установленому законодавством порядку подавати громадянам допомогу по безробіттю та матеріальну допомогу по безробіттю, припиняти і відкладати їх виплати»;

абзац десятий доповнити словами «у порядку, визначеному законодавством України»;

доповнити пункт після абзацу десятого новими абзацами одинадцятим і дванадцятим такого змісту:

«стягувати з підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, суми прихованих або занижених обов`язкових зборів та недоїмок до державного фонду сприяння зайнятості населення;

компенсувати до 50 процентів витрат підприємствам, установам і організаціям на перепідготовку працівників, які підлягають скороченню у зв`язку зі змінами в організації виробництва і праці, за умови їх працевлаштування»;

частину другу викласти у такій редакції:

«Розміри витрат та джерела їх фінансування у випадках, передбачених цим пунктом, визначаються відповідно до законодавства України рішеннями місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування за поданням координаційних комітетів сприяння зайнятості».

9. Статтю 20 викласти у такій редакції:

«Стаття 20. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості

1. Підприємства, установи і організації, незалежно від форм власності, їх службові особи зобов`язані сприяти проведенню державної політики зайнятості на основі:

додержання законодавства про працю, а також прийнятих відповідно до нього умов договорів та угод;

організації професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників, а також професійного перенавчання тих, хто підлягає вивільненню з виробництва;

працевлаштування визначеної місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних рад кількості осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці;

інформування працівників про наявність вакантних робочих місць (посад), у тому числі з неповним робочим часом.

2. Підприємствам, установам і організаціям, що активно сприяють розв`язанню проблем зайнятості населення в регіоні (шляхом створення додаткових робочих місць для працевлаштування чи організації оплачуваних громадських робіт або використання понад встановлену квоту праці осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці) відповідно до законодавства України надаються пільги щодо податків та інших платежів до бюджету, які частково або повністю компенсують витрати, пов`язані з прийняттям на роботу додаткової кількості працівників.

3. Підприємства, установи і організації в разі відмови у прийнятті на роботу спеціалістів, які були раніше ними заявлені, відшкодовують державній службі зайнятості всі витрати, пов`язані з працевлаштуванням, професійною підготовкою, перепідготовкою, виплатою допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю. Одержані кошти спрямовуються до місцевої частини державного фонду сприяння зайнятості населення.

4. Підприємства, установи і організації, незалежно від форм власності, повинні зареєструватися у місцевих центрах зайнятості за місцезнаходженням як платники зборів до державного фонду сприяння зайнятості населення, щомісяця у повному обсязі надавати їм інформацію про наявність вільних робочих місць (вакантних посад) та дані про працівників, які працюють неповний робочий день (тиждень), якщо це не передбачено трудовим договором, або не працюють у зв`язку з простоєм виробництва з незалежних від причин, і в десятиденний строк —про всіх прийнятих працівників згідно з формами державної статистичної звітності та первинного обліку, затвердженими Державним комітетом статистики України. Несвоєчасна реєстрація або відмова від неї, неподання статистичних даних або подання їх недостовірними чи із запізненням тягнуть за собою накладення на службових осіб штрафу у розмірі, передбаченому законодавством України.

5. При вивільненні працівни-

України «Про зайнятість населення»

ків у зв`язку із змінами в організації виробництва і праці, у тому числі ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємств, установ, організацій, скороченням чисельності або штату працівників підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, повідомляють про це не пізніш як за два місяці у письмовій формі державну службу зайнятості, вказуючи підстави і строки вивільнення, найменування професій, спеціальностей, кваліфікації, розмір оплати праці, а в десятиденний строк після вивільнення — списки фактично вивільнених працівників.

У разі неподання або порушення строків подання цих даних стягується штраф у розмірі річної заробітної плати за кожного вивільненого працівника. Ці кошти зараховуються до державного фонду сприяння зайнятості і використовуються для фінансування заходів по працевлаштуванню та соціальному захисту вивільнюваних працівників.

6. Порядок стягнення та розміри штрафів за невиконання вимог цієї статті з підприємств, установ і організацій встановлюються законодавством України».

10. Пункт 2 статті 21 викласти у такій редакції:

«2. Права і повноваження професійних спілок щодо забезпечення захисту громадян від безробіття та його наслідків визначаються генеральною, галузевими, регіональними угодами та колективними договорами, що укладаються профспілковими органами з власниками підприємств, установ, організацій або уповноваженими ними органами відповідно до законів України.

Професійні спілки, власники підприємств, установ, організацій або уповноважені ними органи проводять спільні консультації з проблем зайнятості населення».

11. У статті 22:

у пункті 1:

абзац другий викласти у такій редакції:

«професійної орієнтації населення, професійного навчання вивільнюваних працівників і безробітних, сприяння в їх працевлаштуванні, виплати допомоги по безробіттю, матеріальної допомоги по безробіттю»;

доповнити пункт абзацом сьомим такого змісту:

«відшкодування Пенсійному фонду України витрат, пов`язаних із достроковим виходом працівників на пенсію»;

у пункті 2:

у частині першій:

абзац перший викласти у такій редакції:

«2. Державний фонд сприяння зайнятості населення є загальнодержавним позабюджетним цільовим фондом, самостійною фінансовою системою і утворюється на державному та місцевому рівнях за рахунок»;

абзац третій викласти у такій редакції:

«зборів на обов`язкове соціальне страхування на випадок безробіття»;

доповнити пункт 3 частиною другою такого змісту:

«Розподіл коштів державного фонду сприяння зайнятості населення на поточний рік і звіт про використання їх за минулий рік затверджуються Кабінетом Міністрів України разом з державною програмою зайнятості населення».

12. У статті 24:

у пункті 1:

абзац перший після слів «що шукають роботу» доповнити словом «безробітних»;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

«пошуку роботи вперше і відсутності професії (спеціальності)».

13. У статті 25:

в абзаці першому слова «Держава сприяє» замінити словами «Держава створює умови»;

підпункт «б» викласти у такій редакції:

«б) виплата матеріальної допомоги в період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації»;

підпункт «в» доповнити словами «матеріальної допомоги по безробіттю».

14. У статті 26:

у пункті 1:

у частині першій:

в абзаці першому слова «не пізніше десяти календарних днів до закінчення тримісячного строку, як таких, що шукають роботу, гарантується» замінити словами «протягом семи календарних днів після звільнення як таких, що шукають роботу, гарантується»;

підпункти «а» і «б» викласти у такій редакції:

«а) надання статусу безробітного, якщо протягом семи днів працівнику не було запропоновано підходящої роботи;

б) право на одержання допомоги по безробіттю у розмірі 100 процентів середньої заробітної плати за останнім місцем роботи протягом 60 календарних днів, 75 процентів — протягом 90 календарних днів і 50 процентів — протягом наступних 210 календарних днів, але не більше середньої заробітної плати, що склалася в народному господарстві відповідної області за минулий місяць, і не нижче встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати»;

доповнити пункт після частини першої новою частиною такого змісту:

«Витрати, пов`язані із достроковим виходом на пенсію, здійснюються за рахунок коштів Пенсійного фонду України з наступним відшкодуванням цих витрат із державного фонду сприяння зайнятості населення».

У зв`язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

пункт 2 викласти у такій редакції:

«2. У разі, коли вивільнений працівник без поважних причин своєчасно не зареєструвався у державній службі зайнятості як такий, що шукає роботу, він втрачає пільги, передбачені цією статтею, а умови виплати допомоги по безробіттю та її розмір встановлюються на підставі статей 28 і 29 цього Закону, а якщо цей працівник відмовився від двох пропозицій підходящої роботи в період пошуку роботи, він втрачає право на надання статусу безробітного строком на три місяці з подальшою перереєстрацією як такого, що шукає роботу. Умови виплати допомоги по безробіттю та її розмір встановлюються при цьому на підставі статей 28 і 29 цього Закону»;

доповнити статтю після пункту 2 новим пунктом 3 такого змісту:

«3. На працівників, які звільняються з підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, у зв`язку з відселенням або самостійним переселенням з території радіоактивного забруднення і зареєструвалися у місячний строк після звільнення в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, поширюється дія пункту 1 цієї статті».

У зв`язку з цим пункти 3 і 4 вважати відповідно пунктами 4 і 5.

15. Статті 27 і 28 викласти у такій редакції:

«Стаття 27. Розмір матеріальної допомоги в період професійної підготовки та перепідготовки

1. Громадянам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу і безробітні, згідно з пунктом 1 статті 26 цього Закону, в період професійної підготовки і перепідготовки виплачується матеріальна допомога в розмірі 75 процентів їх середньої заробітної плати за останнім місцем роботи, але не більше середньої заробітної плати, що склалася в народному господарстві відповідної області за минулий місяць, і не нижче встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати.

2. Громадянам, які звільнилися з підприємств, установ і організацій з інших причин, ніж встановлені пунктом 1 статті 26 цього Закону, або які вперше шукають роботу, або тривалий час (більше шести місяців) не працюють, або закінчили навчання у професійно-технічних і вищих закладах освіти чи звільнилися зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, зареєстрованим у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу і безробітні, у період професійної підготовки і перепідготовки виплачується матеріальна допомога у розмірі допомоги по безробіттю, передбаченої для цієї категорії громадян.

Стаття 28. Умови виплати допомоги по безробіттю громадянам, зареєстрованим на загальних підставах

1. У державній службі зайнятості громадяни реєструються на загальних підставах як такі, що шукають роботу, крім осіб, які реєструються на підставі статті 26 цього Закону.

2. Право на допомогу по безробіттю мають незайняті (непрацюючі) громадяни, визнані у встановленому порядку безробітними.

3. Допомога по безробіттю виплачується з восьмого дня після реєстрації громадянина у державній службі зайнятості до працевлаштування, але не більше 360 календарних днів протягом двох років; для осіб передпенсійного віку (підпункт «г» пункту 1 статті 5 цього Закону) — до 720 календарних днів, а громадянам, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше шести місяців) перерви, та громадянам, які вперше шукають роботу, допомога по безробіттю виплачується не більше 180 календарних днів.

4. У період пошуку роботи та безробіття громадянин зобов`язаний сприяти своєму працевлаштуванню відповідно до рекомендацій працівників державної служби зайнятості».

16. У статті 29:

назву статті і пункт 1 викласти у такій редакції:

«Стаття 29. Розміри допомоги по безробіттю громадянам, зареєстрованим на загальних підставах

1. Громадянам, зареєстрованим на загальних підставах у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, визнані у встановленому порядку безробітними і мають право на одержання допомоги по безробіттю, гарантується її виплата у розмірі:

а) не менше 50 процентів середньої заробітної плати за попереднім місцем роботи, але не більше середньої заробітної плати, що склалася в народному господарстві відповідної області за минулий місяць, і не нижче встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати, якщо громадянин протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працював не менше 26 календарних тижнів;

б) не нижче встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати — у всіх інших випадках, включаючи громадян, які шукають роботу вперше або після тривалої (більше шести місяців) перерви»;

пункти 2 і 4 виключити.

У зв`язку з цим пункти 3 і 5 вважати відповідно пунктами 2 і 3.

17. У статті 30:

назву статті і пункт 1 викласти у такій редакції:

«Стаття 30. Припинення та відкладення виплати допомоги по безробіттю і матеріальної допомоги по безробіттю

1. Виплата допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю припиняється у разі:

а) працевлаштування безробітного;

б) поновлення безробітного на роботі за рішенням суду;

в) вступу до навчального закладу на навчання з відривом від виробництва;

г) проходження професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості;

д) призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;

е) набрання законної сили вироком суду про позбавлення волі або направлення на лікування до лікувально-трудового профілакторію;

є) отримання права на пенсію відповідно до законодавства України;

ж) переїзду на постійне місце проживання в іншу місцевість (район, місто);

з) закінчення строку їх виплати;

и) одержання допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги по безробіттю обманним шляхом;

і) подання письмової заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

ї) подання до державної служби зайнятості письмової заяви про відмову від послуг державної служби зайнятості;

й) смерті безробітного»;

у пункті 2:

абзац перший викласти у такій редакції:

«2. Виплата допомоги по безробіттю відкладається на строк до трьох місяців у разі»;

у підпункті «а» слова сімейної допомоги» замінити словами «державної допомоги сім`ям з дітьми»;

доповнити пункт частиною другою такого змісту:

«Виплата матеріальної допомоги по безробіттю може відкладатися на зазначений строк у разі порушення вимог пункту 4 статті 28 цього Закону»;

у пункті 3:

у частині першій:

абзац перший викласти у такій редакції:

«3. Виплата допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю припиняється на строк до трьох місяців у разі»;

підпункти «в» і «г» викласти у такій редакції:

«в) порушення громадянином умов і строку його реєстрації та перереєстрації як безробітного;

г) перереєстрації безробітного, який був знятий з обліку за невідвідування центру зайнятості більше місяця без поважних причин та не сприяв своєму працевлаштуванню»;

частину другу викласти у такій редакції:

«Строк, на який припиняється виплата допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги по безробіттю, зараховується до загального періоду виплати допомог, зазначених у пункті 3 статті 28 і пункті 1 статті 31 цього Закону».

18. Статтю 31 викласти у такій редакції:

«Стаття 31. Матеріальна допомога по безробіттю

1. Безробітні після закінчення строку виплати допомоги по безробіттю можуть одержувати протягом 180 календарних днів матеріальну допомогу по безробіттю у розмірі до 75 процентів встановленої законодавством мінімальної заробітної плати за умови, що середньомісячний сукупний доход на члена сім`ї не перевищує встановленого законодавством неоподатковуваного мінімуму доходів громадян.

2. У разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні, членам сім`ї безробітного або особі, яка здійснювала поховання, виплачується допомога на поховання у розмірі, встановленому законодавством.

3. Кожному з членів сім`ї, які перебувають на утриманні безробітного, а також громадянам, у яких закінчився строк виплати допомоги по безробіттю, матеріальної допомоги по безробіттю, подається одноразова матеріальна допомога у розмірі 50 процентів установленої законодавством мінімальної заробітної плати.

4. Умови подання матеріальної допомоги по безробіттю та іншої допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України».

19. У тексті Закону слова «місцеві Ради народних депутатів», «виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів», «Ради народних депутатів», «стипендія» в усіх відмінках замінити відповідно словами «місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад», «місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування», «місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад», «матеріальна допомога» у відповідних відмінках.

II. Прикінцеві положення.

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» з дня його опублікування.

Абзац сьомий пункту 1 статті 22 і підпункт «б» пункту 1 статті 26 Закону України «Про зайнятість населення» (у редакції цього Закону) ввести в дію з 1 січня 1999 року.

2. Кабінету Міністрів України до 1 січня 1998 року:

розробити та затвердити порядок відшкодування Пенсійному фонду України витрат, пов`язаних із достроковим виходом працівників на пенсію, та витрат на виплату допомоги по безробіттю протягом двох перших місяців вивільнюваним працівникам;

подати до Верховної Ради України у встановленому порядку проект Закону про соціальний захист працівників, які працюють у режимі неповного робочого дня (тижня) або перебувають у вимушених відпустках без збереження заробітної плати у зв`язку з тимчасовою зупинкою виробництва, та їх матеріальну підтримку.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 листопада 1997 року.
№ 665/97-ВР

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Ігор ШАРОВ

ВІДОМО, що система освіти в Україні переживає нині не кращі часи: хронічні невиплати заробітної плати викладачам і стипендій студентам, украй недостатнє матеріально-технічне забезпечення вузів і шкіл, дефіцит учительських кадрів та їхні перманентні страйки. За кількістю студентів на 100 тис. населення Україні належить лише 50-те місце в світі, а близько половини населених пунктів країни (понад 3 тис. сіл з населенням більш як 300 чоловік) узагалі не мають шкіл.

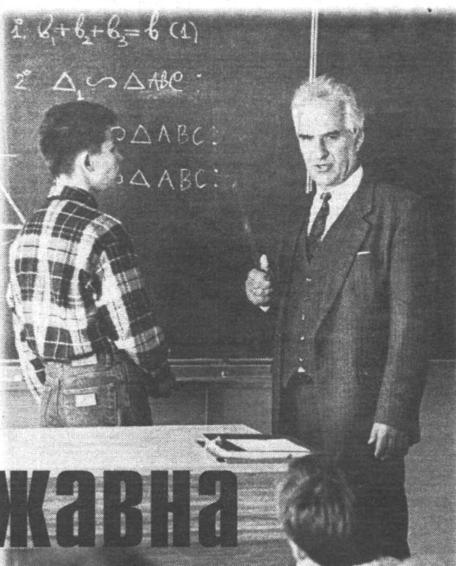

Недержавна освіта: перспективи і проблеми

Разом з тим майбутнє нації прямо залежить від рівня освіти населення, його здатності адаптуватися до нових соціально-економічних умов, сучасних технологій і науково-технічних досягнень, що неможливо без ефективної системи безперервного навчання. Держава в особі Міністерства освіти України, в міру своїх сил і коштів, намагається проводити реформування національної школи в руслі загальноєвропейських тенденцій: розроблено і запроваджується багаторівнева система післясередньої освіти; скорочується питома вага підготовки фахівців з технічних спеціальностей з одночасним збільшенням студентських місць для майбутніх економістів, фінансистів, правників, менеджерів, психологів і соціологів, розробляються державні стандарти освіти та відповідні законодавчі акти; вносяться демократичні зміни до процедур ліцензування, атестації та акредитації навчальних закладів. Проте криза, що її переживає країна, не дає змоги ввімкнути всі необхідні важелі механізму реформування середньої і вищої школи.

І тут, на мій погляд, державі потрібна допомога суспільства, передусім тих його самодіяльних структур, статутними цілями яких є сприяння розвиткові нації, культури та освіти. Неабияка в цьому і роль різних навчальних закладів, оснований на недержавних формах власності.

В Україні сьогодні діють близько 130 ліцензованих вузів різних рівнів акредитації, де на основі самофінансування навчаються вже близько 100 тис. студентів і залучено (на різних умовах) більш як 15 тис. професорсько-викладацького складу. Звісно, ці показники значно нижчі, ніж у багатьох передових країн світу (наприклад, в Японії студенти приватних вузів становлять понад 72% всього контингенту національної вищої школи), але нинішні тенденції розвитку недержавної системи освіти дають змогу вбачати в ній досить серйозного партнера для державних навчальних закладів. На жаль, у країні поки що дуже незначна кількість недержавних установ середньої освіти, тоді як в інших постсоціалістичних країнах цей процес набуває дедалі стійкішого характеру (наприклад, у Чехії понад 20 відсотків усіх учнів припадає на приватні середні школи).

Чим корисний для держави розвиток недержавної системи освіти? По-перше, повніше задовольняється потреба суспільства у здобутті вищої освіти (відомо, що державні вузи у змозі прийняти близько 35% випускників шкіл, а бажають учитися далі понад 60%); по-друге, недержавні навчальні заклади безплатно для держави готують кваліфіковані кадри різних професій і спеціальностей; по-третє, такі установи освіти створюють нові робочі місця для професорсько-викладацького складу, що знижує відплив з країни її інтелектуальної еліти; по-четверте, недержавні середні та вищі школи за свої кошти ремонтують і оснащують приміщення, передані їм в оренду, розробляють нові освітні технології, видають навчальну й методичну літературу (наприклад, тільки Міжрегіональна Академія управління персоналом (Київ) щороку видає 30—40 найменувань сучасних підручників і посібників.

ОТОЖ державі й суспільству в цілому вигідно розвивати і підтримувати альтернативну систему освіти, створюючи для цього необхідні умови.

Отож державі й суспільству в цілому вигідно розвивати і підтримувати альтернативну систему освіти, створюючи для цього необхідні умови.

Безглуздим, наприклад, видається стягнення з недержавних навчальних закладів якихось там податків, тим паче, що майже всі пострадянські країни вже пішли або відходять від такої політики щодо навчальних закладів. Заощаджені за рахунок звільнення від податків кошти недержавні вузи та школи зможуть спрямовувати на розвиток своєї матеріально-технічної бази, видання нових підручників, створення нових робочих місць, тобто знову-таки на користь державі.

Звісно, що серед недержавних вузів не всі однаково відповідально ставляться до виконання своєї винятково важливої місії. Були і, мабуть, ще будуть випадки відвертого пройдисвітства, банального «заробітчанства», недобросовісної реклами і «халтурного» навчання. Але хіба не відомі такі самі факти і в державних вузах і школах, де хабарництво, судячи з повідомлень засобів масової інформації, набуло просто-таки загрозливого характеру? З усіма цими потворними явищами в «святая святих» соціального життя будь-якого народу треба наполегливо й принципово боротися. І тут на допомогу державним органам управління також можуть прийти різні самодіяльні організації — структури громадянського суспільства, що народжуються.

Як приклад такої співпраці хочу навести діяльність Міжнародної кадрової академії (МКА), зареєстрованої у Мін'юсті України як громадська організація, що входить до Європейської мережі національних інформаційних центрів ЮНЕСКО / Ради Європи. МКА об'єднує близько 200 колективних та індивідуальних членів, у тому числі близько 70 недержавних вузів України та інших країн —Австрії, Білорусі, Кіпру, Молдови, Росії, США та ін.

Серед індивідуальних членів — посли та міністри, губернатори та мери, народні депутати та ректори вузів, діячі культури й науки, промисловці та підприємці, котрі мають, як правило, вчені ступені та звання. Академія має понад 20 представництв і сприяла відкриттю більш як 40 центрів міжнародної відкритої освіти в різних країнах світу, передусім євразійського регіону. Члени академії розробляють і видають підручники, посібники, монографії, що їх використовують у навчальному процесі вузів —колективних членів МКА.

Багато що робиться у сфері взаємовизнання документів про освіту та економічну мобільність — поточного року МКА видано монографію «Світова вища освіта. Порівняння та визнання зарубіжних кваліфікацій і дипломів», в Європейському центрі вищої освіти (CEPES) погоджено зразки «євродипломів», які розроблено відповідно до рекомендацій ЮНЕСКО і призначено для випускників вузів, які пройшли міжнародну акредитацію. До речі, в проекті закону України «Про вищу освіту», підготовленому й поданому у Верховну Раду Міністерством освіти, передбачено право всіх вузів, незалежно від форм власності, проходити, крім державної, міжнародну та громадську акредитацію. 1997 року за сприяння МКА 12 недержавних вузів Білорусі, Киргизстану, Росії та України пройшли таку міжнародну громадську акредитацію, хоча заявок на її проходження було, звісно, значно більше.

Міжнародна кадрова академія проводить щорічний національний рейтинг вузів, результати якого регулярно висвітлюють у журналі «Персонал», зареєстрованому президією ВАК України як наукове видання. З наступного року такі рейтинги МКА планує проводити разом з Інститутом соціології НАН України. Багато робиться громадською академією в організації «круглих столів», семінарів, конференцій з проблем міжнародної освіти, проведенні зарубіжних стажувань та академічних обмінів, підготовці науково-педагогічних кадрів, розробці науково-дослідних проектів, презентації і захисту прав колективних та індивідуальних членів. Серед недержавних вузів України, що входять до МКА, Міжрегіональна академія управління персоналом, Академія праці та соціальних відносин (Київ), Харківський інститут бізнесу і менеджменту, Вища школа бізнесу (Алчевськ), Нікопольський інститут управління, бізнесу та права, Київський економічний інститут менеджменту, Міжнародний Соломонів університет, Черкаський інститут управління бізнесом, Харківський колегіум, Київський інститут інвестиційного менеджменту, Таврійський інститут підприємництва та багато інших.

Таке плідне співробітництво в галузі найважливішої соціальної сфери, яким виступає освіта, є, на мій погляд, необхідною умовою розвитку держави і суспільства на шляху необоротності демократичних реформ і рівноправного входження до європейського товариства.

Ігор ШАРОВ,
народний депутат України, кандидат історичних наук, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії.

Читацький мікрофон

Пийте розумне, добре, вічне!..

27 жовтня п. р. вчителі Тисовецької школи одержали зарплату за липень у вигляді... 75 ящиків горілки Новоселицького лікеро-горілчаного заводу Чернівецької області. Це вже третя така виплата зарплати. Моя благовірна отримала 6 ящиків, тобто 120 пляшок, «горілки особливої» «Княжий келих». Під час спроби спожити її з'ясувалося: а) закрутки на пляшках ледь тримаються і легко знімаються разом з обідком, який мав би залишатися на шийці пляшки; б) на смак горілка недотягувала навіть до звичайної, не кажучи про «особливу»; в) спиртометр показав лише 35 градусів міцності.

28 жовтня цю горілку взяв відповідний підрозділ районної міліції на аналізи. «Пити можна!» —констатували експерти по телефону. Це була брехня, тому я поїхав до редакції найкрутішої буковинської газети. Там мене зустріли без захоплення. Наступного дня подався знов у Чернівці в державний комітет у справах захисту прав споживача. Ситуація з аналізами повторилася, при цьому було сказано, що так закривати пляшки дозволено вищестоящими структурами.

Мудрі думки, як завжди, приходять із запізненням. Для порівняння я купив у фірмовому магазині Новоселицького заводу пляшку справжнього «Княжого келиха». Вдома сімейна дегустація показала, що «Княжий келих» вчительського розливу і фірмового, як кажуть у славній Одесі, — дві великі різниці!

На рівні влад району і області йде, без сумніву, спекулятивна махінація із бюджетними коштами, і, напевно, якісь проценти потрапляють до Києва.

Висновок: через погану якість різноманітних продуктів харчування смертність в Україні і надалі буде значно перевищувати народжуваність. Що далі?

Тарас ДИШКАНТ.

Тисовець
Сторожинецького району
Чернівецької області.

Навіщо потрібна армія і якою вона має бути?

***ПІДСТАВ** для неспокою за національну безпеку ще багато. Отже, армія продовжує бути необхідною. Інше питання — якою вона повинна бути.*

Сьогодні вже можна навести конкретні приклади змін у збройних силах, викликаних, насамперед, реалізацією концепції будівництва і розвитку армії. Іде планомірне скорочення її загальної чисельності, організаційно-штатна структура приводиться у відповідність з оборонним характером воєнної доктрини, почато демократизацію і гуманізацію міжособових стосунків.

Перетворення, що почалися, мають вирішити головне завдання: перетворити Збройні сили України на добре налагоджений механізм захисту держави від будь-якого можливого зазіхання, що відповідає вимогам сучасності.

Нині з'явилася можливість відмови від численної армії, що передбачає обов'язковий призов усіх молодих людей на військову службу. Підхід до визначення місця молодої людини в системі військової повинності має бути диференційований. Чомусь мало хто порушує питання про можливість комплектування армії за принципом професійно-міліційної системи. Змішана модель армії в цьому випадку складалася б із двох компонентів: кадрової, високо технічно оснащеної і професійно підготованої військової організації та територіально-міліційної структури.

Якою в загальних рисах видається мені модель наших збройних сил, наприклад, до 2010 року? Кадрова армія, дуже мобільна, що має значну за можливостями транспортну авіацію, значну питому вагу аеромобільних військ та морської піхоти в складі сухопутних сил та військово-повітряні і військово-морські сили, що відповідають оборонній достатності та міжнародним домовленостям. З'єднання і частини мають свою символіку. Військовослужбовці достатньо високооплачувані. Офіцерський корпус формується з випускників військових училищ, до яких приймаються солдати і сержанти, що прослужили в армії не менше 2 років. Через 10 років служби офіцер має право піти в запас. Солдати набираються за контрактом на 3 і більше років. Із них з часом відбирають молодших командирів, які перед призначенням на посаду проходять спеціальну підготовку і складають іспити.

Мотивація до сумлінної служби солдатів, сержантів та офіцерів підтримується великим діапазоном класних кваліфікацій, залежно від яких виплачується денне утримання і забезпечується просування по службі. Діє широка система доплат, виплат, штрафів тощо. Велике значення має й моральне заохочення, яке також є конкретним — у вигляді особових знаків, відзнак, почесних звань.

Військовослужбовці займаються тільки військовою підготовкою. Тилові, технічні, квартирно-експлуатаційні та інші служби, що забезпечують навчально-військовий процес, формуються з числа цивільних фахівців. Тільки деякі посади тут займають військові.

Територіально-міліційна (територіально-цивільна) оборона будується за виробничим принципом і об'єднується в рамках територіальних утворень, координується штабами при радах різного рівня, яким підпорядковується в мирний та воєнний час. Кістяк цієї структури становлять офіцери, сержанти та солдати запасу, що виступають після певної спеціальної підготовки в ролі інструкторів та командирів. Решта складу формується із працівників підприємств та організацій на добровільній основі, переважно з числа чоловічого населення.

Бійці територіально-цивільної оборони (ТЦО) отримують за свою службу певні пільги та невеликі доплати з бюджету рад. Загони територіально-цивільної оборони мають свою особисту форму, зброю і техніку, періодично проводять заняття і вчення. Під час аварій, стихійних лих та інших катаклізмів, насамперед, задіюють саме загони ТЦО.

Ці уявлення про армію 2010 року — не умоглядна вигадка. Саме до такої структури і організації ведуть нас сучасні тенденції в розвитку збройних сил.

Щодо шляхів досягнення такої моделі, то вони становлять найбільшу складність. Адже до такої моделі не можна перейти за одну мить. Тут потрібен тривалий, поетапний перехід від нинішнього кількісного та якісного стану збройних сил через цілий ряд проміжних станів до нової моделі.

На моє глибоке переконання, першим кроком має бути відділення армії від не-армії. Йдеться про вже існуючу тенденцію виведення із складу збройних сил усіх елементів, які не відповідають їхньому прямому призначенню. Складність у тому, що нині повністю відмовитися від цих елементів, які забезпечують процес життєдіяльності військ, неможливо. Армія будується поки що за принципом обов'язкового призову, а отже, за значно меншої чисельності тих, кого призивають, цей принцип не буде всеохоплюючим, що може викликати невдоволення. Вихід — у заміні загальної військової повинності принципом обов'язкової державної служби, тим паче, що й нинішня служба далеко не для всіх є військовою.

Для цього необхідно замість існуючого видати закон про обов'язкову державну службу в Україні. Він має визначити, насамперед, види служби у військових організаціях та види невійськової служби в інших організаціях.

Призовом юнаків до армії і на флот, у прикордонні війська вже не можуть займатися військові комісаріати, що перебувають на забезпеченні і в підпорядкуванні Міністерства оборони. Логічно замість них створити комісаріати державної служби, які й визначатимуть, кого прикликати до збройних сил, а кого на інші види держслужби. До того ж вони повинні, звичайно, враховувати фізичний розвиток призовника, його професію, здібності, сімейне становище, інші особливості, зокрема релігійні переконання та бажання.

У складі держкомісаріатів необхідно мати представників усіх видів служби, котрі працюють на основі закону і підпорядковуються як своєму відомству, так і голові комісаріату («державному комісарові» або комісарові державної служби). Останній може бути як військовою, так і цивільною особою, підзвітною відповідній раді народних депутатів. У свою чергу, в радах мають бути комітети чи комісії з питань державної служби.

Призов молоді на державну службу ліпше здійснювати не наказом міністра оборони, а один раз виданою постановою Кабінету міністрів чи Указом Президента України.

По-новому слід би підійти і до термінів державної служби, тобто створити гнучкішу їх систему. Вони можуть бути найрізноманітніші — від 18 місяців до 3 років, повинні залежати від складності служби і місця її проходження, а також від інтересів у навчанні військовим та іншим спеціальностям.

У зв'язку з диференціацією термінів державної служби, мабуть, слід було б відмовитися від призову двічі на рік.

Значно вигідніше і державі, і населенню уникати призовного буму. Призивати слід постійно, планомірно протягом усього року у відповідності з віком призовників та потребами різних видів держслужби у призовних контингентах. До того ж, окремі види держслужби у зв'язку з необхідністю підготовки спеціалістів могли б замовляти ті чи інші категорії призовників за певними термінами.

Призов на державну службу починати найкраще з 19-річного віку, коли людина сформувалася фізично, визначилася в житті, обрала професію, набула соціального досвіду. Це вигідніше і армії, і іншим видам служби, і самим призовникам. Окрім того, призов з 19 років зняв би суперечності між необхідністю служби і освітньою підготовкою, особливо в технікумах та ПТУ. Це допомогло б також знизити кількість негативних явищ в армії, адже часто вони мають місце через незрілість солдатів.

Навчання військовим та іншим спеціальностям після призову давно треба вести диференційовано, з урахуванням особливостей особистості призовника і ступеня його підготовленості до служби. Соціальна справедливість передбачає винагороду за працею. Треба створити умови для більшої зацікавленості громадян у якості своєї підготовки і служби. Наприклад, якщо призовник склав іспит чи систему тестів на допуск до виконання обов'язків зі служби (скажімо, за два місяці замість відведених чотирьох), то для нього термін навчання спеціальності, який залишився, — (у нашому випадку два місяці) можна було б виключити із строку всієї служби. Це, на мою думку, справило б значний вплив на підготовку юнаків до служби, на їхню старанність під час вивчення спеціальності.

У подібний спосіб можна стимулювати і саме проходження служби. Термін її закінчення залежав би тоді від виконання держслужбовцем (військовослужбовцем) встановленого обсягу робіт (програми), на підставі чого й проводилося б його звільнення в запас без яких-небудь розпоряджень найвищих ешелонів влади, як це робиться нині, а простою постановою екзаменаційної (кваліфікаційної, оціночної тощо) комісії підрозділу чи частини виду державної служби. Зрозуміло, термін служби тих, хто погано підготований, недостатньо старанно виконав свої обов'язки, буде триваліший, хоча він не має перевищувати природно встановлених для даного виду і місця служби граничних строків.

Готувати фахівців (командний і технічний склад) для державної служби можна як у спеціальних навчальних закладах (із числа та на базі нині існуючих), так і в інших вузах різного профілю. Студентів, що отримали відстрочку від призову, слід під час навчання готувати як кадри низової командної або технічної ланки для видів держслужби за профілем вузу, де вони навчаються, а потім використовувати згідно зі спеціальністю та кваліфікацією.

Доти, доки зберігається обов'язковість служби, звільняти когось від її проходження повністю не можна, оскільки порушується принцип справедливості. Може йтися тільки про нездорових людей чи єдиних годувальників у сім'ї.

Дуже важливим є питання про форму одягу для державної служби. Адже у нас усі, хто проходить службу, одягнені в військову форму, навіть пожежники. Військову форму мають носити тільки кадрові військові, для іншого виду служби краще розробляти особливу форму або ж обійтися без неї взагалі.

Відділивши армію від невійськових за суттю структур, потрібно водночас удосконалити її і «всередині». Насамперед слід відбирати в армію найбільш підготованих і фізично розвинутих юнаків, поступово вводити професіоналізацію. Першим кроком тут може стати використання принципу найму (котракту) на посадах молодших командирів, операторів та механіків-водіїв складних бойових машин тощо. Можна безболісно скоротити прапорщиків, офіцерів та генералів на тих посадах, що їх можуть займати цивільні особи (медики, фінансисти, юристи, фахівці виховних органів). У багатьох частинах посади завідальними та завскладами займають прапорщики. Але ж цю роботу за значно меншу платню і не менш сумлінно можуть виконувати безробітні дружини офіцерів та прапорщиків.

Слід дати більшу свободу командирам, зокрема й у фінансово-економічній діяльності. «Розписаність» усіх коштів, які виділяються військовим частинам, «за статтями» часто призводить до того, що левина доля цих коштів повертається в кінці року до держбюджету, хоча багато проблем далеко не вирішено саме через нестачу грошей.

Вимагають переосмислення й інші питання: порядок розподілу офіцерів після закінчення училища та академій, висування на вищі посади, звільнення в запас тощо.

Тільки поступово відсікаючи від армії невійськові структури, професіоналізуючи одну посаду за іншою і поступово заповнюючи їх добровольцями за тимчасового збереження обов'язковості в призові на службу, можна перейти до менших за чисельністю та значно якісніших за складом і боєздатністю збройних сил. Необхідно змінити також систему військового управління.

Таким чином, вимагають зміни всі сторони армійського життя. Перетворення їх для досягнення нової, вищої якості — складне тривале завдання, воно не терпить поспішності і непродуманості. Тому кожен крок на цьому шляху слід якнайретельніше продумувати й готувати.

Олександр ІГНАТЕНКО,
народний депутат України,
член Комітету Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки,
генерал-лейтенант.

ПРОДОВОЛЬЧА безпека будь-якої країни передусім залежить від стабільного і сталого виробництва визначеної кількості сільськогосподарської продукції. На цей час в розвинених країнах світу залежно від погодних умов коефіцієнт варіації урожайності зернових культур до середньої її величини коливається по роках в межах 5—10 відсотків, в інших зарубіжних країнах — до 25 відсотків, а запаси зерна — навіть до 60 відсотків. За останні десятиріччя на території колишнього СРСР розмах варіації валових зборів зерна був у межах 140—230 млн. тонн — найбільший у світі за негативними наслідками по всьому ланцюгу міжгалузевих зв'язків АПК, а в Україні за 1985—1996 рр. ще більші коливання — 25—51 млн. тонн (в Одеській області — 1,2—3,2 млн. тонн). Коефіцієнт варіації валових зборів (відхилення від середнього) становив 18,1 відсотка (або 7,4 млн. тонн) з коливанням по областях від 13—14 відсотків — у Львівській і Рівненській, до 30 відсотків — в Миколаївській та Одеській областях, а по заготівлях — 32,4 відсотка (4,2 млн. тонн).

Ціна хліба

Нотатки про продовольчу безпеку

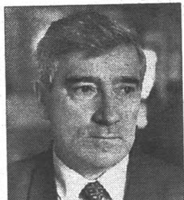

ВІДПОВІДНО до рівня стабільності виробництва зерна коливаються й ціни на біржових торгах країн світу: незначні за тижнями торгів — в розвинених країнах (до 4—5 відсотків) і значно більші відхилення від цін попереднього торгу — в постсоціалістичних країнах. На 122 функціонуючих товарних біржах України за місяцями 1997 року, спостерігається тенденція до збільшення розриву в обсягах пропозиції зерна над попитом (наприклад, у вересні пропозиція становила 179,3 тис. тонн, або в 25 разів більше попиту по пшениці III класу і 667,5 тис. тонн, або в 100 разів — по пшениці V класу). І тому ціна 1 тонни пшениці V класу в лютому 1997 року на біржах України становила 253 грн., а в листопаді у період масового виходу товаровиробників на ринок (після збирання врожаю) — 134 грн. Створюється така собі хибна проблема: в напружені періоди вирощування сільськогосподарської продукції ціни на зерно високі, а в післязбиральний період, коли настає час розрахуватися з кредиторами за придбання сільськогосподарської техніки, пально-мастильні матеріали та мінеральні добрива, ціни зменшуються майже вдвічі, що істотно впливає на диференціацію і взаємини між партнерами. Тобто, якщо товаровиробник планує мати рентабельність виробництва пшениці 50 відсотків, то після такого неконтрольованого зниження ринкових цін у нього буде збиток і він втратить інтерес до збуту продукції в ці періоди, що призведе до значних витрат по її зберіганню у власних, здебільшого, непристосованих сховищах. Така ситуація не сприяє опрацюванню не тільки стратегічного плану виходу з кризи товаровиробників та розвитку підприємництва, а й прийняттю тактичного та оперативно-ефективного рішення щодо розв'язання сезонних поточних і термінових фінансових проблем, відтворення виробництва, забезпечення своєчасних розрахунків з бюджетом, Пенсійним фондом і у заробітній платі.

Лібералізація цін у постсоціалістичних країнах найбільш несприятливо виявила себе в найменш монополізованій галузі — сільському господарстві. Зростання цін на енергоносії до рівня світових віддзеркалилось у виробництві неконкурентоспроможної продукції (за умови практичного збереження рівня рентабельності в обслуговуючих сферах народного господарства при кратному спаді в них обсягів виробництва і послуг), виникненні фінансових проблем забезпечення відтворювальних процесів ринків капіталів, засобів виробництва та праці внаслідок неможливості швидкої зміни технологій виробництва продукції та перебудови всієї ринкової інфраструктури АПК. Одночасно змінилося співвідношення цін на сільськогосподарську і промислову продукцію, на продукцію тваринництва і зерно на користь останнього. Якщо в 1986 році за 1 ц молока можна було купити 2,26 ц зерна (співвідношення 1:2,26), за 1 ц яловичини — 14,92, а за 1 ц свинини — 11,89 ц зерна, то в 1996 році, відповідно, тільки 1,16, 4,99 та 8,84 ц зерна, або в 1,5—2,5 раза менше. Це призвело до деформації цінових співвідношень в обміні, зумовило економічну непривабливість та втрату конкурентоспроможності і спад у галузі тваринництва (зменшення чисельності поголів'я тварин і відповідного використання зерна в кормових цілях, що скоротилося за останні 5 років майже вдвічі).

Як наслідок, Україна втратила традиційні ринки збуту зерна та іншої сільськогосподарської продукції (міжреспубліканська торгівля між колишніми країнами колишнього СРСР становила 21 відсоток внутрішнього валового продукту, а з іншими країнами світу — 5—6 відсотків). У 1990 році в загальносоюзний фонд поставлялося майже 0,5 млн. тонн м'яса, або 10,5 відсотка до валового його виробництва та 13,3 відсотка до загальної суми реалізації м'яса, 2,75 млн. молока (відповідно 11,2 і 15,5 відсотка), 0,85 млрд. яєць (5,3 і 8,9), 0,32 млн. тонн овочів (4,8 і 6,1 відсотка). Реалізація продукції (включаючи бартерні операції) в 1996 році, порівняно з 1990-м, зменшилася по зерну на 8 відсотків, цукрових буряках — на 46,5, соняшнику — на 13 відсотків, льоноволокну — в 6 разів, картоплі — на 33,2 відсотка, овочах (включаючи баштанні) — в 3,6 раза, плодах — в 2,7, м'ясу — 2,5, молоку — 2,9, яйцях — 2,6 та вовні — в 3,5 раза. Втрачені ефективні і привабливі ринки країн Заходу, криза неплатежів та системи міжгалузевих взаємозв'язків, катастрофічне скорочення виробництва сільськогосподарської продукції призвели до зниження платоспроможності населення України, диференціювали його за розміром середньодушового сукупного доходу, деформували структуру душового споживання продуктів харчування, зумовили збільшення в раціоні хлібних продуктів та картоплі.

У ЦИХ умовах питання забезпечення країни хлібом переросло в проблему національної безпеки. Виникла реальна перспектива перетворення України, яка має 40 відсотків європейських чорноземів, на крупного імпортера м'яса й інших продуктів харчування та продовження інвестування зарубіжних товаровиробників через споживчий внутрішній попит на дешевшу продукцію. Перспектива експорту зерна, яка є похідною від можливостей доступу до вже розподілених ринків, та проблема ефективності виробництва продукції, на жаль, більшою мірою почали залежати не від роботи агропромислового комплексу, а від загальноекономічних чинників — курсу долара, дефіциту бюджету, посередницької діяльності комерційних структур, відсутності рівноваги у системі «попит-пропозиція» та стану взаєморозрахунків між партнерами.

Ситуація ускладнюється й через монополії ринкових структур: банків, постачальницьких організацій, включаючи посередників із скуповування продовольства та інших свого роду «люмпенів». І без втручання держави в регулювання сільського господарства, тобто впливу на ринкові механізми — пропозицію, попит, ціновий механізм забезпечення відтворення виробництва продукції та його чинників, — стає проблематичним гармонійне входження України у світове ринкове співтовариство. Тому в проекті Концепції аграрної політики України передбачено, що ринкова інфраструктура формуватиметься шляхом створення мережі оптових ринків сільськогосподарської продукції і продовольства, сертифікації товарних бірж із розгалуженою системою збереження продукції як чинника упередження монополізації бірж, організації кооперативних банків та кредитних товариств, регіональних і районних агроторгових домів, брокерських контор, контрактових і страхових компаній, виставок-ярмарків і аукціонів. Оскільки лише в системі бірж оформлення та регулювання економічних відносин підприємництва забезпечується в момент продажу-купівлі товару, державою підтримується вільне формування попиту на продукцію сільського господарства і сировину для переробної промисловості, що запобігає монополізації переробної промисловості, банків, створюваних за пайовою участю товаровиробників, та самих бірж у галузі оптової торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Для запобігання значним коливанням у пропозиції зерна, що призводить до ринкового порушення в структурі міжгалузевого розподілу доходів та регулювання цін на долю сільського господарства і системи маркетингу (збір, заготівля, переробка і торгівля), постановою Кабінету міністрів України від 24.09.97 р. № 1062 «Про подальший розвиток ринку зерна в Україні» передбачено створення Державного інтервенційного фонду стабілізації зернового ринку в Україні в складі Державної акціонерної компанії (ДАК) «Хліб України» (на зразок товарно-кредитних корпорацій — ТКК з виконанням деяких їх функцій). Вона через закупівельні операції вилучатиме з ринку в урожайні роки певну кількість продовольчого і фуражного зерна, стабілізуватиме на короткий період ринок шляхом скорочення пропозиції зразу ж після збору врожаю, а в неврожайні роки постачатиме на ринок партії зерна і підтримуватиме рівень ринкових цін всередині країни на стабільному рівні, запобігаючи збиткам і виробників, і споживачів. Затверджено також Положення про державний інтервенційний фонд стабілізації зернового ринку в Україні з визначенням умов його діяльності, яку спрямовує та координує Державна комісія із формування ринку продовольства, визначено основні завдання цього фонду. До них віднесено: дослідження, спостереження та аналіз справ на ринку зерна в Україні; розроблення прогнозів та пропозицій стосовно розвитку зерна в Україні та її регіонах; стабілізаційну закупівлю та продаж запасів зерна і пов'язані з цим операції; підготовку обгрунтувань необхідності вжиття стабілізаційних заходів та подання їх на розгляд Державній комісії із формування ринку продовольства, затверджені постановою Кабінету міністрів на чолі з міністром агропромислового комплексу.

Кабінет міністрів України у двотижневий термін приймає рішення про проведення державних інтервенцій по визначених групах товарів, визначає рівень цін втручання (стабілізації чи інтервенції) або продажу сільськогосподарської продукції і дає розпорядження уповноваженим організаціям на виконання ними своїх зобов'язань. Втручання буде за умови відхилення на біржах поточної ціни від ціни протягом періоду до початку втручання більш як на 15 відсотків. Стабілізаційне втручання (закупівля або продаж) розпочинається тільки після того, коли умови, за яких воно проводиться, спостерігалися впродовж проміжку часу, що перевищує 30 днів. Операції зі стабілізації системи «купівля-продаж» здійснюватимуться фондом за цільовими цінами стабілізації в разі зниження-зростання цін на товарних біржах відповідних регіонів через уповноважені брокерські контори. Цільова ціна стабілізації є нижчим і допустимим її рівнем, що буде гарантувати товаровиробникам отримання мінімального рівня доходу в період зниження біржових цін на зерно до критичної межі. Зростання цін на товарних біржах України забезпечує підтримку вітчизняного товаровиробника, і рішення Державної комісії із формування ринку продовольства про інтервенцію на ринку зерна приймається за умови захисту споживачів від зростання цін на хлібні продукти. Це в кінцевому підсумку забезпечить перехід від стихійного до саморегульованого ринку продовольства зерна в Україні, продовольчу безпеку держави, підтримку вітчизняних товаровиробників (стабілізація рівня цін на ринку продовольчого зерна сприятиме стабілізації обсягів виробництва продовольчих зернових культур).

НА ДАК «Хліб України» покладено функції із закупівлі до державних ресурсів продовольчого зерна і сортового насіння. Їй дозволено займатися комерційною діяльністю із закупівлі зерна, продуктів його переробки та незернової сировини для державних, регіональних та інших потреб. У той самий час в аналогічних операціях ТКК у цивілізованих країнах затрати по її функціях, що передбачають витрати на збереження і реалізацію продукції, покриває уряд, а інтервенційні фінансові операції по реалізації продукції зі сховищ поповнюють кредитний фонд ТКК (разом із позикою казначейства), і відсотки за позики виплачуються по закінченні закладних операцій. Така схема буде наступним етапом формування та державного регулювання ринку зерна в Україні.

Запаси зерна фонду створюються в розмірі 0,6 млн. тонн з державних ресурсів, державного резерву, стабілізаційної закупівлі на біржовому та позабіржовому ринках і зберігаються на підприємствах ДАК «Хліб України», якій буде належати до 20 відсотків потужностей підприємств зернової та хлібозаготівельної галузі України. Їй також делегуються функції з управління майном 100 державних хлібних баз та державних хлібоприймальних і зернопереробних підприємств, у структурі яких є майнові комплекси, що забезпечують розміщення і зберігання мобілізаційних запасів і згідно з чинним законодавством не підлягають приватизації.

Створення інтервенційного фонду пов'язано з фінансовими витратами держави. Так, наприклад, витрати на збереження однієї тонни продовольства становлять від 80 доларів на рік у районах Південної Азії до 150 доларів у країнах Африки, що значно більше витрат на її виробництво. На державних хлібних базах та державних хлібоприймальних і зернопереробних підприємствах ДАК «Хліб України» затрати на збереження однієї тонни зерна становлять більш як 45 грн., що в розрахунку на 0,6 млн. тонн зерна при 100-відсотковій їх завантаженості становить 27 млн. грн. За такої схеми управління хлібозаготівельними і переробними підприємствами та інтервенційним фондом, які зосереджені в структурі ДАК «Хліб України» за умови її самофінансування за рахунок комерційної діяльності, може зумовлювати збереження монополізації на ринку зерна, що покаже практика функціонування цієї системи і подальша її реструктуризація з урахуванням ринкових умов.

Держава не в змозі взяти на себе всі витрати щодо повної стабілізації ринку в час фінансової скрути. Розвинені країни для фінансової підтримки сільського господарства використовують механізм бюджетного (прямі субсидії — за рахунок платників податку) і цінового (механізм підтримки цін — за рахунок платників податку та споживачів) перерозподілу національного доходу. Але така практика перерозподілу доходів застосовується в країнах з високим рівнем доходів та незначним відсотком сільського населення і є неприйнятною для нас, де все навпаки.

Іншими словами, створення інтервенційного фонду є першим кроком до розв'язання складної проблеми ринку зерна. В процесі його діяльності будуть виникати та вирішуватися організаційно-господарські та економічно-правові питання. Зокрема, в якому співвідношенні кількості зерна, що пройде канали біржової торгівлі, заставних операцій на ТКК та інтервенційного фонду створяться умови для функціонування цивілізованого ринку. Відкритим залишається питання про допустиму одноразову кількість зерна, яка може надходити зі сховищ ТКК та інтервенційного фонду, щоб не вносити негативні елементи функціонування ринкових структур. Тільки практика покаже, чи достатня кількість інтервенційного фонду в сховищах ДАК «Хліб України» обсягом 0,6 млн. тонн, щоб забезпечувати функцію стабільності ринкових цін (відповідно, і доходів товаровиробників) за розмаху варіації валових зборів зерна в 25 млн. тонн і відхиленні від середньорічних їх обсягів у 7,4 млн. тонн. За цих умов необхідно врахувати: якщо все навантаження з регулювання ринку зерна покласти тільки на інтервенційний фонд, то він мав би становити 7,4 млн. тонн, що у 12,3 раза більше передбаченого на цей час, та бути структурованим по регіональних ринках. Логічно виникає проблема для України: або збільшити обсяги інтервенційного фонду, або зменшити коливання валових зборів зернових культур. Оскільки цивілізовані країни працюють над створенням гарантованих зон стабільного виробництва стратегічних сільськогосподарських культур і в такий спосіб зменшують обсяги інтервенції ТКК на ринках зерна та економлять фінансові ресурси державного бюджету, то і Україна може йти цими шляхом в умовах дефіциту фінансових ресурсів.

Тому, як бачимо, створення інтервенційного фонду є недостатньою умовою стабілізації цін на продовольчих ринках. Паралельними проблемами, які потрібно одночасно вирішувати, є створення ТКК з системою заставних операцій та використання ефекту біокліматичної взаємокомпенсації (системи підстраховки, залежно від грунтово-кліматичних та економічних умов, однієї зернової культури іншою, одного сорту іншим, в результаті чого валове виробництво зерна по країні буде стабільним і забезпечить потребу держави з урахуванням міждержавних угод та експортних можливостей) культур і сортів, що культивуються, а також взаємокомпенсація географічних районів. Але це вже стратегічна державна проблема розміщення сільськогосподарського виробництва в найбільш придатних регіонах залежно від природно-екологічних та ринкових чинників, яка має бути невідкладно розв'язана з достатнім ступенем наукової обгрунтованості і відповідальності.

Анатолій ПЕТРЕНКО,
народний депутат України, завідувач відділу з питань агропромислового комплексу Кабінету міністрів України.

Зброя вогнепальна — справи кримінальні

Аспекти внутрішньої безпеки України

***Я** К ПОКАЗУЮТЬ трагічні події і в Україні, і за її межами, в т. ч. у країнах з розвиненою демократією, навіть наявність озброєних пістолетами охоронців не гарантує безпеку громадян. Як ми бачимо з подій у Росії та й у нашій рідній Одесі, від убивства не збереже і наявність зброї в охоронців. Я не сумніваюсь, як і мої читачі, в тому, що в таких людей, як Табачник, були гроші на придбання зброї, також були гроші і в тих, хто скоїв цей злочин. Навіть великих політичних діячів у таких країнах, як США і Ізраїль, не минула трагічна доля з їхніми тренованими, до зубів озброєними охоронцями. І навряд чи пістолет у кишені врятував би від кулі найманого вбивці когось із загиблих. Тож чи може простий громадянин захистити себе від кілера?*

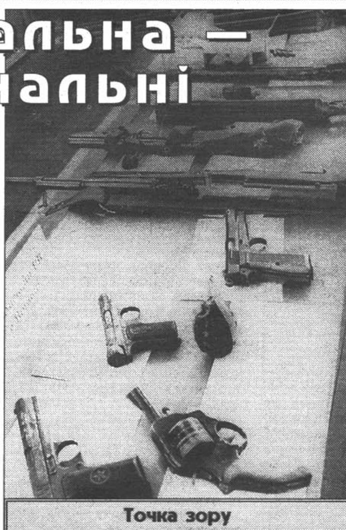

Точка зору

Автоматична та напівавтоматична вогнепальна зброя армійських зразків є найнебезпечнішою для суспільства. І надання права громадянам на її користування може негативно вплинути й на без того складну криміногенну ситуацію в Україні. Опитування показало, що абсолютна більшість населення регіонів висловилася проти права власності на цей вид зброї. Значна кількість громадян упевнена, що наявність у населення зброї армійських зразків провокуватиме її застосування. На їхню думку, посилання при цьому на необхідність захисту майна та життя недостатньо обгрунтоване. Крім того, оскільки головна загроза нападу існує на вулиці, то, відповідно, і законослухняні громадяни будуть носити таку зброю. Внаслідок цього зростуть крадіжки і її втрати. Можна стверджувати, що значна кількість зброї, яка потрапить у суспільство легально, у подальшому стане здобиччю кримінального елементу. Сьогодні в розшуку майже 800 газових пістолетів та револьверів, які раніше були власністю громадян.

Не слід також забувати і про психологічну непідготовленість громадян до користування зброєю, дотримання порядку її зберігання і застосування, носіння її влітку. Дуже великими прихильниками носіння і володіння короткоствольною зброєю є такі шановні депутати, як Недригайло і Поровський. Я можу зрозуміти пана Поровського, бо він ніколи не мав справу з пістолетами і не розуміє, яка це небезпека — втратити зброю. Цивільні люди не звикли до відповідальності і до користування такою зброєю і тому можуть просто забути її хоча б у тому місці, куди й королі ходять пішки. Та мені тим паче незрозуміло, чому військова людина — генерал-полковник міліції Недригайло стоїть на боці тих, хто хоче добитися узаконення володіння таким видом зброї. Бо є ще такі негативні явища, як недотримання меж необхідної оборони, що може призвести до самосудів та інших наслідків.

Треба також врахувати і саму вартість такої зброї. Залежно від модифікацій пістолети, револьвери коштують від 100 до 300 доларів і більше. А в разі ввезення їх в Україну, враховуючи різні платежі, націнки та податки, ціна їх підскочить до тисячі американських доларів і навіть більше, звісно, для тих, хто зможе купити.

Водночас право громадян на володіння і користування напівавтоматичною короткоствольною вогнепальною зброєю зумовить необхідність зміщення правового режиму застосування зброї співробітниками силових структур, насамперед міліції. А для цього буде потрібне введення юридичного інституту пріоритетних свідчень працівників правоохоронних органів під час судового розгляду справ про підстави, умови та наслідки застосування ними зброї під час виконання службових обов'язків.

З огляду на сьогоднішні реалії життя, можна впевнено стверджувати, що надання в даний час права на користування короткоствольною вогнепальною зброєю окремим громадянам призведе до створення неконтрольованих незаконних озброєних формувань. А це, у свою чергу, може призвести до значних негативних наслідків. Як приклад, можу навести таку ситуацію. Громадяни України знають, хто здебільшого має нечисті гроші: це ті, кого можна назвати, за нормами колишнього Радянського Союзу, злочинцями. Звісно, вони і прагнуть мати охорону, та ще й озброєну і невідомо в якій кількості, тобто у злодіїв, які обікрали людей, буде ще й озброєна охорона. Чим вони відрізняються від звичайної банди?

У проекті закону «Про зброю», поданому Кабінетом міністрів України на розгляд Верховної Ради, передбачено службово-штатну зброю, яка охоплює поняття цивільної і призначається для захисту об'єктів народного господарства, озброєння особового складу підприємств, установ і організацій, а також для захисту життя, здоров'я та житла громадян. Тобто тут усе-таки йдеться про державну зброю, що ми маємо і тепер: її носять працівники служби інкасації, охорони, охорони навколишнього середовища, митниці, прокуратури тощо.

Багатьох наших співвітчизників напевно зацікавить, а як саме це питання на законодавчому рівні вирішується в інших країнах.

Аналіз національного законодавства інших країн показав, що лише в таких державах, як Австрія, Німеччина, Швейцарія, Угорщина, Ізраїль та США, закон дозволяє особам придбання, зберігання та носіння короткоствольної вогнепальної зброї. При цьому в Німеччині таку короткоствольну зброю може придбати лише член мисливського колективу та законної стрілецької секції. В Англії — тільки члени мисливських клубів. Але мало хто із наших громадян знає, що перш ніж стати мисливцем, у Німеччині треба пройти навчання протягом трьох років. Мабуть, наші мисливці підняли б бунт проти цього і, звичайно, не захотіли б учитися три роки.

Законодавці окремих країн передбачають придбання фізичними особами короткоствольної вогнепальної зброї малого калібру з боєприпасами малої кінетичної та травматичної дії.

У деяких країнах Західної Європи, наприклад у Нідерландах, не тільки не дозволено придбання фізичними особами вогнепальної короткоствольної зброї, а, зважаючи на її громадську небезпеку, національне законодавство забороняє навіть виробляти іграшки, які імітують бойову вогнепальну зброю.

У США щорічно від короткоствольної вогнепальної зброї гинуть більш ніж 30 тисяч чоловік. Збитки від травм, отриманих у різних перестрілках, становлять десятки мільйонів доларів. Тому в конгрес і сенат США вносять щорічно пропозиції про заборону цих видів зброї у користуванні населенням, але заборонити тяжче, ніж дозволити. Бо з юридичної точки зору настають права власності на цю зброю, що суперечить нормам їхньої Конституції. З морально-психологічної точки зору ця проблема ще складніша, бо йдеться про відбирання зброї у того, хто вже кілька століть з покоління в покоління володіє нею.

В Україні за 11 місяців 1997 року із застосуванням вогнепальної зброї вчинено 1200 злочинів, з них із зареєстрованої в органах внутрішніх справ близько 8 відсотків. Але ж треба врахувати, що сьогодні в особистому користуванні громадян згідно із законом може бути тільки довгоствольна мисливська вогнепальна зброя. Тому у разі надання права на короткоствольну зброю цей відсоток значно зросте. Доречно тут згадати і Кримінальний кодекс України, який передбачає відповідальність за порушення чинного законодавства за збереження, виготовлення та продаж короткоствольної зброї. Так, ст.70 КК (контрабанда вибухових речовин, зброї і боєприпасів, крім гладкоствольної мисливської, бойових припасів або вибухових речовин без відповідного дозволу) передбачає позбавлення волі на строк від 3 до 10 років з конфіскацією майна.

А за носіння, зберігання, придбання, виготовлення або збут (ст.222 ч.1 КК) вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів або вибухових речовин (ч.1 ст.223 КК) можна отримати від 3 до 10 років, а за те саме діяння, вчинене шляхом розбійного нападу або повторно за попередньою змовою групою осіб, чи особливо небезпечним рецидивістом (ч.2) — від 6 до 15 років.

З метою подальшого посилення контролю за обігом вогнепальної зброї МВС України розроблено проект закону України «Про зброю». Але оскільки на розгляд Верховної Ради надійшло ще два альтернативні проекти закону України «Про зброю», то є предмет для дискусій.

Законопроект Про зброю», який розробило МВС, визначає загальні поняття зброї і бойових припасів, правила володіння, користування і розпорядження ними всіма державними органами, а також підприємцями, установами, організаціями, незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами. Стосовно останніх, то вони матимуть і вже мають право власності на мисливську гладкоствольну і нарізну, а також холодну зброю та газову зброю самооборони. На мій погляд, це достатньо для здійснення свого права громадянами на самозахист та необхідну оборону.

Володимир ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України,
член Комітету з питань оборони та державної безпеки,
полковник авіації.

Читацький мікрофон

Зекономимо на «апаратчиках»

Пропоную підрахувати, у що обходиться державі такий величезний управлінський апарат. Якщо його на всіх рівнях скоротити, то збільшиться відповідальність за роботу тих, що залишаться. Але ж якою колосальною буде економія коштів на його утримання!

Е. ХРИПЧЕНКО.

Луганськ.

Тільки-но двері відчинилися...

Як так виходить: обирали до Верховної Ради нібито порядних людей, і вони так вболівали за нас, так багато обіцяли! А щойно потрапили за двері заповітного будинку, про все забули. Та й поводять себе негідно — чимало з них не відвідують сесійні засідання, а якщо присутні, то не реєструються або сплять. Це все добре видно, коли йде трансляція по телебаченню. Мова про окремих депутатів, а не про всю Верховну Раду. Та, як відомо, одна паршива вівця все стадо псує.

Іван БАРАННИК.

Кривий Ріг.

За балакунів не голосуйте

Дорогі мої співвітчизники! Звертаюся до вас, особливо до молодих. Незабаром вибори депутатів до Верховної Ради України. Йдіть і голосуйте! Не будьте байдужими. Але голосуйте за патріотів України, а не за тих балакунів, що ходять на демонстрації під червоними прапорами і з бантами на піджаках. Вони вже керували Україною, а користі від них ніякої, бо роблять усе, щоб люди були незадоволені тим, що Україна здобула незалежність.

А. ЖУКОВСЬКА.

Миргород
Полтавської області.

Нехай прийдуть люди діла

Багато хто з вас, депутати, виступає за відповідальність. То чому ж ви самі не робите так, як кажете? Вивести країну з кризи, поліпшити життя людей... Увесь захист народу — це тільки слова, а поліпшення ніякого. Передвиборні обіцянки не виконано. Тож звільняйте місця!

Олексій НАГОРНИЙ.

Світловодськ
Кіровоградської області.

А може, ви б саморозпустилися?

Шановні депутати! Ми, виборці, не задоволені роботою декотрих з вас. Якщо ви не спроможні працювати продуктивно, то краще саморозпустіться. Україна не в змозі утримувати такий великий парламент!

В. НЕЙКО,
М. ЗАПОТОЧНА —
всього 65 підписів.

Рихтичі
Дрогобицького району
Львівської області.

Пенсію — за працею

В основу закону про пенсії слід покласти оплату за кожний рік стажу всім — від Президента до чорнороба. А щоб не було зрівнялівки, потрібно різним категоріям працівників дати певний відсоток надбавки від належної їм пенсії.

Ще пропоную пенсіонерам, які працюють, пенсії не виплачувати: і безробіття зменшиться, і легше буде з нарахуванням пенсії, та й випадків крутійства поменшає. Найбільше цим зловживають державні службовці. Вони, перебуваючи на пенсії, ще працюють на повну, а то й дві ставки і отримують пенсії. А коли ще врахувати пільги...

Іван МАЄВСЬКИЙ.

Острог
Рівненської області.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Якщо можеш – допоможи

Бізнес і мораль

БІОГРАФІЯ Богдана ГУБСЬКОГО звичайна і незвичайна. Закінчив Київський держуніверситет, факультет кібернетики, аспірантуру при ньому (за два роки), захистив кандидатську дисертацію, стажувався в Датському (Копенгаген) технічному університеті.

У 23 роки — лауреат українського республіканського конкурсу «Від ідеї — до практики» на кращий винахід, раціоналізаторську пропозицію та науково-технічні розробки в галузі сільського господарства.

У 24 роки — лауреат премії імені Миколи Островського за кращу наукову роботу.

У 26 — кандидат фізико-математичних наук. Нині Богдан Володимирович Губський — голова ради директорів Українського промислово-фінансового концерну «Славутич» і голова біржового комітету Української аграрної біржі. Діяльність на цих посадах він не обмежується. Є ще одна сфера, яку він вважає необхідною. Це — благодійництво. З того й почалася наша розмова.

— Богдане Володимировичу, що примушує вас займатися благодійництвом?

— Мене завжди вчили в сім'ї: коли можеш чимось поділитися — поділись. Коли можеш віддати — віддай. Я вдячний працівникам «Славутича», що наша спільна праця, до речі, дуже нелегка й непроста за нинішніх умов, дає таку можливість. Адже віддаємо не подароване кимось, а зароблене.

— Кому саме віддаєте?

— Сьогодні тих, хто потребує не лише співчуття, а й матеріальної підтримки, в нашій державі багато. Найперше — ветерани Великої Вітчизняної війни, праці і спорту та самотні люди, хворі, багатодітні сім'ї.

Сутужно ведеться нині жіночим та молодіжним організаціям. Ми робимо все, щоб хоч трохи зарадити їм у скруті. Підтримуємо спортивні команди. Переконаний, що Україна дуже багата на талановитих спортсменів і тренерів, треба лише створити їм відповідні умови для роботи.

Чи не шкода віддавати? Не шкода. Навпаки — приємно. Помоєму, це природне бажання нормальної людини —допомагати тим, хто цього потребує.

— До вас часто звертаються за підтримкою лише громадські організації чи й окремі люди?

— І окремі теж. Ось недавно одержав листа із села Баландине Кам'янського району Черкаської області від Раїси Василівни, не буду називати її прізвища... Вона пише, що чоловік одинадцять років прикутий до ліжка, що в неї двоє хлопчиків, які ходять до школи, тож допомогти немає кому. Та й де в селі тепер заробиш? «Вибачайте, життя примусило звернутися». Я розумію —життя примусило. Як і багатьох інших. Адже декотрим людям важко пристосуватися до нової життєвої ситуації, коли держава неспроможна захистити їх: пенсії мізерні, допомога на дітей — теж, селяни по півроку не отримують платні. Все це дуже гірко. Ми вирішили виділити кошти на придбання вугілля цій сім'ї. І не лише їй, а й багатьом іншим родинам. Підтримали матеріально також ради ветеранів війни Чигиринського й Кам'янського районів Черкащини, купили зошити для учнів цих двох районів, виділили кошти на придбання ліків, на облаштування центру військово-патріотичного виховання імені П. Сагайдачного, допомогли купити шкільне приладдя, канцтовари школі-інтернату. Зрештою, не буду все перелічувати. Особливо радує, що школярі сіл Рацеве та Трушівці Чигиринського району, а також Михайлівки та Жаботина — Кам'янського зможуть опанувати комп'ютерну справу. Залишилося тільки додаткове налагоджування обладнання класів. Я знаю допитливість сільської дитини, її потяг до нового. Тому мені дуже болить, коли бачу, яка слабка матеріальна база сільських шкіл, які вони бідні, погано, а то й зовсім не відремонтовані, і як справді подвижницьки працюють учителі — переважно без оплати, часто — в холодних

класах. Держава заборгувала перед ними. Перед селом узагалі.

Маємо Конституцію, маємо декларування право на освіту. Безоплатну. Але це, на жаль, не так. Міські родини ще якось здатні бодай частково платити за навчання дітей у престижних ліцеях, університетах, сільські — ні. Принаймні, сьогодні. А скільки в них підростає талановитих, обдарованих юнаків і дівчат! Хотілося б допомогти всім... Та це неможливо. Тому поки що послали на навчання до Київського економічного університету чотирьох випускниць минулого року — тих, хто закінчив школу із золотою та срібними медалями, хто вчився на «відмінно» й «добре». Платимо всім стипендію, бо це діти з малозабезпечених сімей, а дехто з них не має батьків.

Певен, шлях до процвітання нашої держави, до розбудови її лежить через освіту, високий інтелект, культуру. Прикро, що це не шанується нині. Та вірю, настануть ліпші часи, й суспільство належно оцінить розум, великий професіоналізм своїх громадян, бажання служити своєму народові.

— Знаю, щороку концерн «Славутич», раду директорів якого ви очолюєте, витрачає на благодійні цілі чималі кошти. Але ви фінансували й розробку та випробування першого українського кормозбирального комбайна «Козак», котрий має намір випускати Кам'янський машинобудівний завод...

— Так. На цьому підприємстві працюють справжні подвижники й патріоти. Кажучи це, маю на увазі не лише конструкторів та інженерів, не лише високий творчий потенціал директора підприємства, кандидата технічних наук Володимира Олександровича Єрмоленка, а й увесь робітничий колектив. Їхній «Козак» здобув високу оцінку на виставці-ярмарку сільськогосподарської техніки» в Києві. Я радий. Адже ця машина конче потрібна селянам.

— Отже: вас багато що пов'язує з селом, зокрема з Черкащиною?

— Так. «Славутич» має з черкащанами чимало спільних проектів. Зокрема, саме в ці райони ми постачаємо паливно-мастильні матеріали, сільськогосподарську техніку, здійснюємо інвестиції в комплексний розвиток цукрової промисловості. Отже, там у мене багато добрих приятелів і друзів. Може, я помиляюсь, але вся Україна — з села, там наше минуле й, гадаю, майбутнє. Реформуємо село, підтримаємо його — швидше виросте держава, про яку мріємо.

Машинобудівному заводові ми перерахували кошти на придбання двигунів для «Козака», також надали фінансову допомогу районному центру соціальної служби для молоді, яка опікується інвалідами. А почалася наша співпраця з реанімації тутешнього цукрового заводу. Він опинився в дуже складній ситуації. Як, до речі, переважна більшість підприємств цієї галузі: собівартість цукру висока, технології застарілі, коштів немає. А за цим усім — люди. На Кам'янському цукровому — більш як шістсот робітників. І ми знайшли можливість допомогти цукровикам. Хоч це, зрозуміло, було непросто. Проблеми залишилися. Та все ж завод вчасно почав переробний сезон, отже, люди мають роботу, отримують зарплату, учні ходять до школи. Крім того, районний центр одержав від концерну мазут для опалення квартир і будинків жителів Кам'янки. Допомогли ми й школам, окремим громадянам, які потрапили в скрутне становище — це переважно пенсіонери, багатодітні родини.

— Знаю, що Українська аграрна біржа разом із газетою «Сільські вісті» проводить конкурс-огляд серед працівників сільського господарства та переробного комплексу на кращого за професією. Як зустріли конкурс люди, як відгукнулися на нього?

— По-моєму, добре зустріли й охоче відгукнулися. Нагородження переможців уже відбулося в Чигиринському, Кам'янському, Чорнобаївському, Драбівському районах Черкащини та Миргородському — Полтавської області. Адже кому не приємно, коли до його праці, старань виявляють увагу? Тим більше, що селянин не розпаньканий нею. А в яких неймовірно складних умовах працювали хлібороби нинішньої весни! Як важко збирали врожай, як заважали їм щоденні дощі, нестача пального, сучасної техніки. І все ж серед них є багато таких, хто впорався зі своєю роботою якнайліпше. А професіоналів треба цінувати. Ось чому Українська аграрна біржа разом з газетою «Сільські вісті» вирішила підтримати кращих механізаторів, доярок, агрономів, голів колективних сільськогосподарських підприємств. І навіть найбільш майстерних сільських господинь. Наші можливості не безмежні, проте ми змогли виділити п'ять тисяч гривень на кожен район. Будемо продовжувати почату роботу, хочемо, аби цей конкурс-огляд став всеукраїнським.

— Хтось іще із підприємців, керівників комерційних структур, банків підтримав вас?

— Так. Підтримали підприємства — засновники Української аграрної біржі та інші структури, зокрема концерн «Нафтоенерго», фірма «Бруклін-Київ» та інші. Я вдячний керівникам цих організацій.

Ми будемо продовжувати цю акцію. Бо живемо не одним днем. Й іншої землі, окрім тієї, яку маємо, в нас не буде. Шкода, що не всі це розуміють. І в державних структурах — теж. Та я переконаний, що меценатство, благодійництво розвиватимуться. У нас є промовисті приклади того, як можна прислужитися своєму народові. Маю на увазі благодійну діяльність купця Дегтярьова —він усі свої заощадження заповів Києву, утримував «Удовиний дім», щороку сорок тисяч карбованців жертвував на стипендії студентам.

А сім'ї підприємців Терещенків, Бродських, Ханенків? Не одне покоління киян має згадувати їх із вдячністю. Музеї, дитячі притулки, безплатні лікарні для бідних, будівництво гімназій, жіночої торговельної школи в нашій столиці — це все створено за їхні кошти. І все залишилося людям. Переконаний: гроші мають служити добру.

Розмову вела
Людмила ГРИГОРОВИЧ.

Пропозиція лідера: об'єднати капітали

Вітчизняний стиль

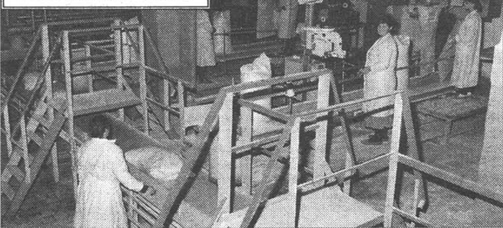

НА ТЛІ фінансової та виробничої кризи в сільському господарстві, яку порівнюють з раковою пухлиною, Пальмірський цукровий завод, що в Золотоніському районі на Черкащині, цього року вражав експертів здоровим організмом.

Досить сказати, що сезон цукроваріння він закрив, переробивши 350 тисяч тонн цукрових буряків, на 100 тисяч тонн більше, ніж торік. Про такий результат багатьом українським заводам тільки мріється. До того ж вихід цукру з кожної тонни коренів у середньому становив 12,85 відсотка проти торішніх 11,44. Інакше кажучи, завод відпрацював на повну потужність, переробляючи близько 6 тисяч тонн цукрових буряків на добу. Вражає! До такого висновку, ймовірно, прийдуть керівники багатьох цукрових заводів України зразка минулого століття. І закинуть слівце про молодість Пальмірського заводу, що й справді є неабияким чинником успішної діяльності на ринку. Проте це не мало вирішального значення. На колегії МінАПК визнали, що успіх заводу пов'язаний з проектом розвитку зони бурякосіяння «Пальмірацукор», який втілює в життя ЗАТ «Укррос». Як на мене, це приклад ефективної співпраці сільгосптоваровиробників з потужною комерційною структурою. Сільгосптоваровиробники, з одного боку, і ЗАТ «Укррос» через свою дочірню компанію «Пальміра» та завод — з другого домовилися про спільне ведення підприємницької діяльності: від бурякосіяння — до реалізації готової продукції на ринку. Завод відтепер зацікавлений у врожайності цукрових буряків не менше, ніж сільгоспподарства. До речі, цього року він виробив для українського ринку 43 тисячі тонн цукру, що майже удвічі більше, ніж торік. «Укррос» подбав про фінансове і матеріально-технічне забезпечення посівної і збиральної кампанії. Навіть про бурякозбиральні комбайни «Хольмер», які обробляли 22—25 га на добу. Про засоби для захисту рослин, добрива, закупівлю нафтопродуктів і багато про що інше. Керівники господарств і заводчани з допомогою ЗАТ «Укррос», що називається, пізнали ціну грошам: реструктуризували заборгованість, відновили нормальний обіг коштів, максимально зменшили обсяги бартерних операцій. Постачання на завод буряків у рахунок встановленої квоти ще до початку сезону авансувалося обсягом 20 відсотків. Позаквотові буряки поставляли на завод у рахунок сплати за одержані насіння, добрива, матеріально-технічні ресурси. На заводі стала до ладу електронна система приймання буряків. Жодна копійка не проходила повз увагу ради директорів ЗАТ «Укррос». Тим часом загальний обсяг вкладень за рік сягнув 15 мільйонів гривень. За цей час співпрацювати з «Укрросом» виявили бажання сільгосппідприємства не лише Золотоніського, а й Чорнобаївського та Драбівського районів Черкащини. Виробники і переробники цукрових буряків побачили неабиякий сенс у інтеграції, запропонованій ЗАТ «Укррос», яке має авторитет надійного і розумного інвестора. Так народилася ідея нового проекту під назвою «Агрополіс».

— «Агрополіс» — це агропромисловий багатопрофільний комплекс, що передбачає виробництво, переробку та реалізацію усієї сільськогосподарської продукції регіону, — каже голова ради директорів ЗАТ «Укррос» Сергій Федоренко. — Всі його учасники об'єднуються через договори про спільну діяльність, без створення юридичної особи. Мета — одержати високі врожаї, застосовуючи сучасні технології та техніку, знизити собівартість продукції і реалізувати її за конкурентними цінами. Ми впевнені, що в такий спосіб забезпечимо не тільки повернення вкладених коштів, а й досягнемо сучасних товарно-грошових відносин в АПК, які сьогодні нормальними назвати важко.

Сергій Федоренко має рацію. Сезон закінчився, а мало не третина цукрових буряків мерзне в полі. МінАПК підраховує збитки від недосіяної пшениці, недозбираних ячменю і гороху. І перемножує тонни на нереальні, далекі від ринкових, ціни. І будує нездійсненні плани, сподіваючися на відновлення державного замовлення. Тим часом реальних зрушень у сільському господарстві можна досягти лише завдяки цивілізованій інтеграції фінансово-комерційних структур у наше багатостраждальне АПК. Що й пропонує ЗАТ «Укррос» представникам МінАПК і уряду, домовившися попередньо з АКБ «Україна», російською групою «Разгуляй», Deutsche Bank, австрійською компанією AWT і нідерландською компанією NIDERA. І якщо підтримати зусилля ЗАТ «Укррос» тепер, схоже, можна позбутися багатьох проблем — завтра.

Сергій ВЛАД.

Вам доведеться цьому навчатися...

НАПРИКІНЦІ року випали події, які матимуть вплив на розвиток відносин України та Заходу і в майбутньому, і в новому році зокрема. На зустрічі в рамках комісії Україна — НАТО під час засідання міністрів закордонних справ країн—членів Північноатлантичного альянсу глава зовнішньополітичного відомства нашої країни Геннадій Удовенко підкреслив: «Інтеграція в європейські і євроатлантичні політичні, економічні й військові структури є стратегічним і осмисленим кроком України, який визначає її зовнішню політику».

Зближення з НАТО, за словами Геннадія Удовенка, відповідає стратегії держави, спрямованої на її інтеграцію в усі західні інституції. В цьому контексті й є перспектива розвитку України як незалежної європейської держави і важлива гарантія національної безпеки.

Ми й справді маємо досвід співробітництва в діяльності контингенту сил з реалізації мирної угоди і сил зі стабілізації в рамках програм Ради Євроатлантичного партнерства і «Партнерства заради миру», особливих взаємовідносин за формулою 16+1, комісії Україна — НАТО, яка здійснює розробку Хартії співпраці з альянсом.

Цього разу, крім схвалення плану роботи на 1998 рік і обговорення питань, що становлять взаємний інтерес, з метою створення більш стабільної, безпечної й єдиної Європи, підписано документ, який мав би «гріти» нас куди більше, ніж інші, хоч би й тому, що до нього маємо причетність усі разом і кожен особисто. Це —меморандум про співробітництво в галузі планування надзвичайних ситуацій між НАТО і українським Міністерством з надзвичайних ситуацій і захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи. Правда, коли буквально наступного дня після домовленостей випала трагічна нагода — катастрофа літака Як-42 у Греції, то взаєморозуміння з питань про співробітництво чомусь не спрацювало і на місці падіння лайнера працювали українські й грецькі рятувальники.

Проте щодо решти питань, то в учасників зустрічі панувала завидна одностайність. Приміром, у заяві НАТО відзначається, що альянс і Україна мають унікальну можливість сприяти формуванню майбутньої структури євроатлантичної безпеки і що взаємодія нашої країни зі збройними силами альянсу сприятиме розвитку військових реформ. Головна увага в майбутньому приділятиметься відносинам цивільних і військових структур, плануванню й управлінню матеріальними засобами і ресурсами, а також підготовці офіцерського складу і професійної підготовки сержантів. Міністри НАТО не виключають можливості розвитку співробітництва з Україною в галузі озброєнь. А стосовно політики, то складається враження, що проблем тут не тільки не було, немає, а й ніколи не буде.

Від такого співу в унісон просто сльоза пройме. Ну не НАТО тобі, а суціль благодійна організація. Ніби й забули ми про власні застереження, причому на найвищому рівні, наприклад, щодо недопущення постійного розміщення на територіях нових членів альянсу таких збройних сил НАТО, які для нас, їхніх найближчих сусідів, були б загрозливими. Якось ніби й призабуваємо, що безплатним буває тільки сир у мишоловці.

До речі, звернула увагу на таку досить промовисту деталь. Глава російського зовнішньополітичного відомства Євген Примаков, що зайняв на зустрічі міністрів закордонних справ досить незалежну позицію, зрозуміло, керуючись національними інтересами власної держави, одержав нагаянй від державного секретаря США Мадлен Олбрайт: «Євгене, — сказала вона, — мені вкрай неприємно бути першою, хто каже вам про це. Можливо, ви ніколи не думали, що вам треба це робити, але вам доведеться навчитися говорити по-натовськи».

А ми вже, здається, навчилися...

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: українські й польські вояки під час спільних навчань у рамках програми «Партнерство заради миру».

Хроніка. Факти. Події

● _Найробі_

«Голосуйте за мене!»

У Кенії відбулися загальні вибори — другі за шість років діяльності системи багатопартійності у цій східноафриканській країні. Майже 9 мільйонів виборців обирали президента республіки, депутатів парламенту і місцевих радників. «Голосуйте за мене», — закликали гасла 73-річного глави держави Даніеля арап Мої, що авторитарно править з 1978 року. Він виступає проти політичного плюралізму, тому що це, на його думку — ризик спалаху громадянської війни.

● _Токіо_

Ремінь справді дасть безпеку

Про необхідність пристібатися ременями безпеки протягом усього польоту знову нагадав трагічний інцидент з «Боїнгом-747» американської авіакомпанії «Юнайтед ерлайнз». У ніч на понеділок літак потрапив у потужне турбулентне завихрення по дорозі з Токіо до Гонолулу. Одна особа загинула, 102 одержали поранення. Зараз літак перебуває у токійському аеропорту Наріта, постраждалим надано допомогу, 12 осіб госпіталізовано.

● _Амман_

За долю решти в'язнів спокійні?

Кризу у взаєминах між Йорданією та Іраком, викликану стратою чотирьох йорданців у Багдаді, «остаточно врегульовано». Про це заявив міністр закордонних справ Йорданії Фаїз ат Тарауна. За його словами, між Амманом та Багдадом триває інтенсивний діалог щодо долі інших йорданських в'язнів, які перебувають у іракських в'язницях.

● _Бонн_

«Мармеладний» терорист

Викуп у 5,6 млн. німецьких марок зажадав у північнонімецької компанії «Швартауер верке» невідомий шантажист, що отруїв кілька банок популярного в СНД мармеладу «Швартау екстра». Керівництво розташованої в Бад-Швартау фірми, якій належить більше половини всього ринку збуту варення в Німеччині, одержало листа з вимогою приготувати до передачі 3 мільйони марок і 1,5 мільйона доларів США.

● _Вашингтон_

Свастика на місці зірки

Акт вандалізму здійснили невідомі особи щодо священного ісламського символу — зірки і півмісяця, встановленого поряд з національною ялинкою США біля Білого дому. За словами президента Національної ради у справах ісламу Мехді, хтось помістив свастику на місце зірки. Цього року ісламський півмісяць було вперше встановлено на лужку біля Білого дому поряд із символами християнського свята Різдва та єврейського Хануки.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформаційних агентств.

«Легкий» заробіток

Родинна проституція, коли чоловік стає сутенером власної дружини, набуває дедалі більшого розповсюдження в Західній Чехії.

Малозабезпечені родини, передусім з числа національних меншин, вбачають у цьому виді бізнесу найкраще джерело існування. Муніципальні власті населених пунктів, що розташовані біля кордонів з Німеччиною та Австрією, знають ці пари і навіть віддають перевагу їм, аніж офіційно зареєстрованим нічним клубам.

«З родинами, які живуть з проституції, у нас набагато менше проблем, аніж з мафією, що володіють нічними клубами», — заявив у бесіді з кореспондентом ІТАР-ТАКС віцемер одного з чеських прикордонних містечок, котрий висловив побажання залишитися не названим у пресі. За його словами, в багатьох випадках мафія, яка утримує злачні місця, ігнорує рішення місцевих властей, що намагаються обмежити зону, де дозволено проституцію.

Деякі нічні клуби, що мають «найбільш зухвалих, але із сильними зв'язками господарів», відмовляються перебратися з міського центру на околицю, де «рабині кохання» завдають менше клопоту громадянам. Водночас родинні пари виконують будь-які вимоги властей і беззаперечно змінюють місце свого ризикованого бізнесу.

Поширення родинної проституції стає серйозною соціальною проблемою Чехії. Зростання цін на продукти харчування та товари першої необхідності, безробіття штовхають найменевпнші елементи суспільства на цей шлях. До того ж, згідно з чеською поліцейською статистикою, повії рідко кидають своє ремесло, яке приносить їм набагато більші заробітки, ніж громадянам, які працюють у бюджетній сфері і в приватних фірмах.

Вдаримо виборами по мафії!

Корумпованість чиновників різного рівня стала однією з причин, що утруднюють економічний прогрес в Індії. У країні твердо вирішили боротися з держапаратівським «спрутом», від якого страждає все населення.

«Очікувані в лютому 1998 року позачергові загальні вибори мають стати ареною безкомпромісної боротьби з проникненням у політику кримінальних елементів, —заявив прем'єр-міністр Індії Кумар Гуджрал. —Політичні партії повинні не допустити появи у списках своїх кандидатів до нижньої палати парламенту осіб із кримінальним минулим, представників мафіозних та інших кримінальних структур, що рвуться до влади». Про це повідомляє ІТАР-ТАКС.

Якщо не поставити міцний заслін на шляху таких елементів, то їхня діяльність у парламенті Індії та законодавчих зборах штатів створить серйозну загрозу демократії в країні. «У зв'язку з такою небезпекою я закликаю майбутніх виборців не допустити проникнення в політику ставлеників мафії, які не дозволять сформувати в республіці ефективний уряд, і очистити від корупції державний апарат», — підкреслив Гуджрал.

А чим відгукнуться на такі заклики «хрещені батьки»?

Головний біль словами не заговориш

НА ПОЧАТКУ грудня відбулася зустріч глав держав мусульманського світу в Ірані. Її підсумки підтвердили, що див не буває: єдина віра в Аллаха — не привід кидатися в обійми один одному і виступати непорушним фронтом проти «невірних». А на минулому тижні, повідомляє ІТАР-ТАКС, відбувся саміт аравійських монархій — Рада співробітництва арабських держав Перської затоки (РСАДПЗ) у Кувейті.

Як показали останні зустрічі, арабські країни все так само обстоюють свої позиції, нерідко всупереч розумним (на погляд європейців) розв'язанням конфліктів, і діють за принципом — «нікому не довіряй». Плюс істотна прірва, що відділяє багаті мусульманські держави від бідних: як відомо, ситий голодного погано розуміє.

Ель-Кувейт, як і Тегеран, висловив тривогу щодо «небезпечної ескалації напруженості, викликаної загостренням відносин між Іраком та ООН». У підсумковій резолюції саміту зазначено, що відповідальність за таке становище лягає на багдадську владу, котра начебто «все ще приховує біологічну і хімічну зброю, яка несе загрозу братньому іракському та іншим народам регіону». Треба відзначити це як крок уперед, оскільки в іранській столиці так однозначно ставлення до політики Саддама Хусейна ще не було визначене.

«Іракське питання» домінує в політичному розділі документа, у другому пункті якого йдеться про проблему «окупації» Іраном трьох островів у Перській затоці, що «належать Об'єднаним Арабським Еміратам». Підтвердивши свою підтримку позиції Абу-Дабі, глави держав закликали Ісламську Республіку Іран «позитивно відповісти на численні заклики до мирного розв'язання цього конфлікту». Вони вітали заяви іракських офіційних осіб про прагнення до нормалізації відносин з країнами РСАДПЗ. Однак висловили сподівання, що будуть і практичні кроки на підтвердження таких заяв.

І ще раз обговорювали давно вже наболілу тему. І що характерно — від кількості отих «ще» нічого не змінюється. Так, засудивши обструкціоністську політику Ізраїлю в мирному близькосхідному процесі, учасники конференції закликали «спонсорів» урегулювання — Росію та США —до активізації зусиль, спрямованих на відновлення мирних переговорів на всіх напрямах. Хоча більшої активності, ніж останнім часом виявляє в цьому питанні держсекретар США Мадлен Олбрайт, годі й уявити.

Вища рада аравійської «шістки» дала негативну оцінку екстремізму й тероризму. Учасники зустрічі також висловили стурбованість у зв'язку з позицією «деяких країн, що плутають захист прав людини з переслідуванням терористичних елементів».

Нерозв'язаність близькосхідних проблем — одна з найтривожніших для всього світу. Ще один рік наближається до завершення, але щонайменших позитивних зрушень у цьому вибухонебезпечному вогнищі не намітилося. Кількість самітів і різнорівневих дво- і багатосторонніх зустрічей з обговорення «іракських», «іранських», «курдських», «палестинських» питань не перелічити. А віз, на жаль...

Яна СТАДІЛЬНА.

Регіон: робота з листами

А в крайньому разі звертаються до глави

ПІСЛЯ ПРИЙНЯТТЯ Закону України «Про звернення громадян» й Указу Президента «Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення» у Луганській області помітно пожвавилась робота з листами. Про це нашому кореспондентові розповів завідуючий відділом листів і прийому громадян облдержадміністрації Володимир КУПІН.

—Окрім того, що прийом громадян ведуть глава адміністрації області Геннадій Фоменко, його заступники, наш відділ надає луганцям консультативні послуги.

У практику активно впроваджується оновлена форма спілкування керівництва із заявниками на виїзних прийомах у селах, селищах, у трудових колективах, а також через «Діалог у прямому ефірі», який ведуть на телебаченні.

Останнім часом кількість звернень безпосередньо до глави адміністрації скоротилася на 19%. Проте подальше поглиблення економічної кризи та спад життєвого рівня більшої частини населення породжує численні листи до відділів та управлінь обласної і районної адміністрацій, виконкомів місцевих рад. Левова частка звернень — це прохання надати матеріальну допомогу, скарги на несвоєчасну виплату пенсій, зарплатні, регресій, нарікання на підвищення цін за житло, комунальні послуги, на незадовільне забезпечення вугіллям, часті відключення електроенергії.

Поточного року відділ листів і прийому громадян одержав більш аніж 4000 звернень.

На 10 тисяч жителів області припадає 13,5 листа. Найбільше їх надійшло зі Станично-Луганського, Краснодонського районів, міст Луганська й Стаханова.

Аналіз заяв показує, що багато їх викликано насамперед порушенням порядку розгляду звернень і прийому громадян, нерідко бездушним ставленням до прохань і законних вимог людей з боку окремих керівників місцевих органів влади, підприємств, господарств. Так, на особистому прийомі голови облдержадміністрації звернулася до нього гр. Сидяченко зі Станично-Луганського з проханням допомогти їй поновити справедливість. З 1987 року вона стояла у пільговій черзі на житло, але його не одержала — належну їй квартиру виконком селищної ради, зі згоди районного керівництва, передав під готель. У результаті Сидяченко з малими дітьми залишилася без житла. Розібравшись у справі, Геннадій Фоменко розв'язав питання на користь заявниці, а винних покарав.

До глави адміністрації змушені були звернутися й мешканці м. Стаханова. «Наш будинок, — пишуть гр. Михайленко, Полуніна, Величко (усього 24 родини), — перебуває на балансі коксохімічного заводу. Вже третій рік він не опалюється через аварійність опалювальної системи. Хворіють діти, старі, крім того, у підвал постійно течуть стічні води...» Кілька разів люди зверталися до міськвиконкому, але заходи не вживалися. Тільки після втручання керівника області проведено ремонт.

За дорученням голови облдержадміністрації конкретну допомогу одержали інвалід Великої Вітчизняної війни I групи Носов, інвалід Великої Вітчизняної війни II групи Кронберг, мати хворої дитини Судалова та багато інших. Поточного року до облдержадміністрації звернулося близько тисячі інвалідів війни та праці, 328 учасників Великої Вітчизняної війни, яким посприяли у розв'язанні їхніх проблем.

Після вжитих облдержадміністрацією заходів поліпшилася робота зі зверненнями громадян в управліннях економіки, містобудування й архітектури, юстиції, фінансовому, у виконкомах Свердловської, Ровеньківської рад, міській Старобільській та Троїцькій районній держадміністраціях. Свого часу там допускалися порушення термінів розгляду звернень громадян.

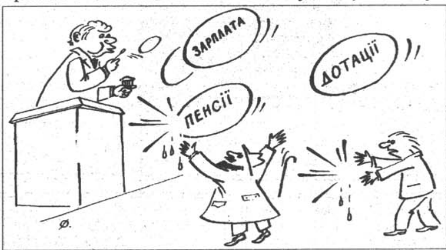

Записав
Іван ІЛЛЯШ.

Мал. Василя ФЛЕРКА.

За телефонним дзвінком

Хочу бути киянкою!

ТІЛЬКИ Й ЧУТИ: столичним пенсіонерам, працівникам бюджетної сфери пенсії та зарплати виплачують вчасно. А нещодавно читала, що в Києві успішно виконується соціальна програма «Турбота». Розкажіть про цей феномен докладніше — хочеться знати, як дбають про людей. І киянкою на старості літ бути хочу...

Марія ДЕШКІВ,
забута і покинута.
Тернопільська область.

Справді, в столиці проблема неплатежів стоїть не так гостро, як в регіонах. І розповісти про здобутки місцевої держадміністрації, відповідних служб соціального захисту нужденних взявся не тому, щоб дражнити тих, хто пенсію отримує «четвертовану», а працівника соціальної служби в очі не бачив.

Ці нотатки більше для представників місцевої влади, яка багато чого могла б повчитися у киян. А отже, полегшити злиденне буття тих, хто їм довірив на старість своєї долі і життя...

Одразу зазначу, що міськдержадміністрація не вельми щедра щодо управління соціального захисту населення — бюджет не дозволяє. Але і при цій скруті працівники служби зробили для людей чимало.

Мета комплексної програми «Турбота» — захист інвалідів, одиноких пенсіонерів, ветеранів війни, дітей-сиріт та багатодітних сімей. Важливо, що реалізується програма за принципом адресної допомоги. В столиці діють 12 районних територіальних центрів та 9 відділень денного перебування, в яких щоквартально обслуговують близько шести тисяч найбільш незахищених громадян. Тут, а також у товаристві Червоного Хреста вони отримують грошову допомогу, продукти та промислові товари, гарячі обіди. У Київському міському будинку ветеранів створено умови не тільки для відпочинку, а й для лікування, оздоровлення тощо.

Цього року понад 34 тисячі киян отримали допомогу на 80 тисяч гривень.

А за рахунок бюджетних коштів окремим категоріям бідних ремонтують квартири. Пільговикам встановлюють телефони, відкривають спеціальні аптеки для тих, у кого сукупний сімейний доход на одну людину не перевищує 48 гривень... Не забуті й ті, хто потребує протезно-ортопедичного обслуговування — місцевому підприємству перераховано 160 тисяч гривень. На черзі вирішення питання забезпечення інвалідів мікроавтобусами.

Глава міськдержадміністрації, за пропозицією начальника одного з районних управлінь соцзахисту населення, розпорядився втричі збільшити виплати одиноким матерям, виплачувати проїзд супроводжуючим дітей з порушеннями опорно-рухової системи, доплачувати інвалідам першої групи непільгових категорій за комунальні послуги...

Іван МУЗИКА.

Ви нам писали

Заспівало радіо, заговорить і телефон

У відповідь на лист до редакції про сумне життя-буття Т. Скринник Батуринська райдержадміністрація Сумської області повідомила, що в ході перевірки скарги відновлено роботу радіо, місцевим сільгосппідприємством безоплатно видано 150 кілограмів зерна, а квартирний телефон буде встановлено, як тільки Т. Скринник придбає апарат.

Безправні власники «кравчучок»

Отже, на пенсію не прожити, і хоч здоров'я нікудишнє, ми щодня стовбичимо на базарах. Збуваємо такий-сякий крам, щоб заробити на хліб, на сплату за квартиру, на поховання нарешті. І що, крім спеки, дощу, морозу, чекає на нас у торгових рядах, знає не тільки директор ринку. Знає глава адміністрації, який засилає на нас податківців, «омонівців», працівників санепідстанцій. А ті чіпляються до всього і штрафують, штрафують, штрафують... Ставляться до нас гірше, ніж до злочинців. Тих адвокати захищають, а нас немає кому. Трапляється, оточать, як коршуни, немічних, і нумо вивертати сумки, знущатися і ображати. Знайшли на дві гривні товару більше, ніж у зошиті записав, — протокол. Помилився в підрахунках — злодій, податки приховуєш. І пішли погрози, шантаж... Ми, пенсіонери з 25—40-річним стажем, не від жиру до торгівлі стали. І, впевнені, наступне за нами покоління не викине «кравчучку» на смітник історії. Україна дедалі глибше занурюється в кризове море, і порятунок того, хто тоне, — в його руках. То чому ж держава, на яку ми працювали все життя і яка неспроможна допомогти нам, будує фортеці перешкод? Невже в Києві не розуміють, що демографічна ситуація, помножена на зубожіння нації, призведе її до загибелі?

Ми приречені на торгівлю, бо іншого шляху до виживання не маємо.

Тому просимо через газету відповідні установи звільнити нас, пенсіонерів, для яких торгівля — єдиний засіб існування, від податку до Пенсійного фонду.

КУКЕВИЧ, ЗАЇКА, ТКАЧУК, КОРОБЧУК, КЛИМЕНКО, СОБКІВ
(усього 213 підписів).
Коломия.

Базарні горизонти

Допоможіть селянам — і Батьківщина зміцніє

Ми не можемо спокійно спостерігати за тим, як за літр молока держава платить селянам по 17-20 копійок, а проста газована вода коштує 50 копійок; як розвалюються спілки селян; як день у день стають похмурішими люди ланів та ферм.

Що потрібно, аби село розвивалося? Передусім треба, щоб держава повернулася до селян лицем, а це значить:

- знизити податки;
- списати борги, які утворилися не з вини селянина;
- надавати господарствам кредити під невисокі відсотки;
- зробити доступними ціни на сільгосптехніку та міндобрива.

Якщо Президент, Верховна Рада і Кабінет міністрів спроможуться допомогти селянам за всіма означеними пунктами, ми зможемо допомогти Україні не тільки вижити, а й зміцніти й розквітнути.

Вірте нам, як ми віримо вам, — у цьому запорука перемоги в боротьбі за незалежну Україну.

Від імені трудового колективу

Роман МОСКАЛЮК,
голова профспілкового комітету спілки селян «Світанок».

Снятинський район
Івано-Франківської області.

Запитуєте — відповідаємо

Наш працівник (пенсіонер) звільняється з роботи за власним бажанням. У нього невикористані відпустки за два роки, в які він відмовлявся йти, про що зробив відповідний запис у картці форми Т-2. Тепер цей працівник вимагає від адміністрації компенсувати йому їх.

Якщо таки потрібно буде компенсувати йому невикористані відпустки, то в разі проведення відшкодування за затримку розрахунків чи можливо зменшити розмір відшкодування на розмір його пенсії?

Золотоніський районний вузол електрозв'язку.

Черкаська область.

Право — не обов'язок

Закон України «Про відпустки» (ст. 24) встановлює, що в разі звільнення працівника йому виплачується грошова компенсація за всі невикористані ним дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей.

Таким чином, адміністрації доведеться компенсувати відпрацьовані працівником дні відпусток. Відмова працівника використати надане право на відпочинок (відпустку) не є підставою для відмови компенсувати йому невикористані дні відпустки при звільненні.

Зменшення компенсації в разі затримки виплати сум, належних працівникові за відпустку, можливе лише у випадку, коли працівник влаштувався на іншу роботу до одержання остаточного розрахунку, тобто розмір компенсації за затримку розрахунку зменшується на суму заробітної плати, одержаної за новим місцем роботи (ст. 117 КЗпП). Розмір пенсії не впливає на розмір компенсації за затримку розрахунків.

Дмитро ЗАЄЦЬ,
юрисконсульт.

Відкрите акціонерне товариство «Одеський кабельний завод «Одескабель» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 лютого 1998 року о 12.00 за адресою: Одеса, Миколаївська дорога, 144, ВАТ «Одескабель».

Порядок денний:

1. Затвердження результатів діяльності товариства за 1997 фінансовий рік та порядку розподілу прибутку.
2. Затвердження звіту і висновків ревізійної комісії.
3. Внесення змін до статуту.
4. Обрання та відкликання членів правління.
5. Затвердження доповнень до контракту з головою правління.

Реєстрація акціонерів з 9-00 до 11-30 17 лютого 1998 року в приміщенні актового залу ВАТ «Одескабель».

Оргкомітет.

Шановні акціонери!

Правління ВАТ «Кожухівське» повідомляє, що збори акціонерів відбудуться 20 лютого 1998 р. о 15 год. за адресою: с. Кожухівка, Васильківського району Київської області, будинок культури ВАТ «Кожухівське».

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансової та господарської діяльності ВАТ за 1997 р. Основні напрями діяльності підприємства на 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річних звітів.
4. Різне.

Реєстрація учасників зборів — з 13 год.

Для участі у зборах потрібно мати при собі документ, що засвідчує особу.

Правління ВАТ «Кожухівське».

Правление ОАО «Краситель» сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 14 февраля 1998 года в 11.00 по адресу: г. Киев, ул. Фрунзе, 15.

Регистрация акционеров проводится 14 февраля 1998 года с 8.00 до 10.00.

Повестка дня:

1. Увеличение уставного фонда акционерного общества на сумму индексации балансовой стоимости основных фондов по состоянию на 01.01.95 г.
2. О внесении изменений в устав в связи с увеличением уставного фонда.
3. О распределении прибыли за 1997 год и утверждении плана распределения прибыли на 1998 год.
4. Разное.

Для участия в собрании при себе необходимо иметь:
паспорт;
документ, подтверждающий право собственности или доверенность на право участия в собрании, если собственник акции не может присутствовать на собрании.

Телефон для справок:
в г. Рубежное — 8 (06453) 9-74-12; 9-83-53; 9-82-53;
в г. Киеве — 8 (044) 462-59-90.

ТОВ ВКФ «Теса-ЛТД», зареєстроване Залізничною райдержадміністрацією м. Києва за № 21507766, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються за адресою: Київ, вул. Н. Ополчення, 5а.

Правління ВАТ «Катіон», м. Хмельницький, повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів, які відбудуться 18 лютого 1998 року о 15.00 за адресою:

м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 19, клуб АТ «Катіон».

Реєстрація акціонерів відбуватиметься з 10.00 у клубі АТ «Катіон».

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства.
2. Звіт голови профкому.
3. Звіт ревізійної комісії товариства та затвердження балансу ВАТ «Катіон» за 1997 рік.
4. Затвердження проекту колективної угоди на 1998 — 1999 роки.
5. Затвердження Програми розвитку та заходів по стабілізації фінансового стану ВАТ «Катіон» на 1998 —1999 роки.
6. Різне.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу.

Представникам акціонерів необхідно, крім документа, що засвідчує особу, подати при реєстрації доручення, оформлене у встановленому порядку.

Код та телефон для довідок: (8-038-22), 2-11—05, 2-41-46, 2-11-85.

Правління ВАТ «Катіон».

Арбитражный суд в Республике Крым (Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 3441-1 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Алекс-Крым» (Алушта, ул. 60 лет СССР, 2/35, р/с 467463 в Алуштинском филиале «Интерконтбанка»). Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов.

Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд Республики Крым (Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 3442-1 о банкротстве частного предприятия фирмы «Галион», Алушта, ул. Ленина,46/6, р/с 1644003 в Алуштинском филиале Укрсоцбанка, МФО 3324032, код ОКПО 22302902, директор Калиновский В. А.

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.

Державна податкова адміністрація м. Кузнецовська Рівненської області повідомляє, що арбітражний суд Рівненської області порушив справу про банкрутство кооперативу «Роднік», № 7/301-В (265921, Рівненська область, Кузнецовськ, мікрорайон 40-річчя Перемоги, буд. 33Б, кв. 67, код ЗКПО 13977377).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються судом у місячний термін з дня опублікування оголошення за адресою:
266023, м. Рівне, вул. Відінська, 10.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу № 2680/7 від 28.11.97 р. про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Едельвейс-М». Юридична адреса: 284019, м. Івано-Франківськ, вул. Тролейбусна, 1/13, р/р 1467775 «Західбудгазбанк» в м. Івано-Франківську.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Зміни до інформації про випуск акцій ВАТ «Енергетичне та нафтове обладнання», опублікованої в газеті «Голос України» № 85 від 20.05.1997 р.

Абзац перший пункту 3 інформації викласти в такій редакції: «Рішення про випуск цінних паперів прийнято загальними зборами акціонерів 28 квітня 1997 року (протокол № 7).

Арбітражний суд Києва за позовом ДПА у Радянському районі порушив справи про банкрутство:

1. ПП «Едельвейс—28», справа № 14 /327, адреса: м. Київ, пр. Маяковського, 21 а, кв.21, р/р 1468988 у Промінвестбанку (Київська область), МФО 321262;
2. Координаційної ради «Асоціація учнівської молоді України», справа № 14/326, адреса: м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44, р/р 3609769 в АКБ соціального розвитку Укрсоцбанку, міжрайонна відділення (Київська міська дирекція), МФО 322056;
3. ПП «Берілл», справа № 14/325, адреса: м. Київ, вул. Боговутівська, 40, р/р 468902 в Укракадембанку, Київська філія (Реал Банк), МФО 320683.

Майнові вимоги кредиторів та заяви можливих санаторів подавати до Арбітражного суду Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Проммет» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: Київ, вул. Жилянська, 30/32, тел.216-26-46.

Арбітражний суд Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової адміністрації у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 10—213 про визнання банкрутом СП «Озірід» (юридична адреса: м. Київ, б-р Давидова, 10, кв.3, розрахунковий рахунок 1467052 в Київській філії АТ «Західно-Український комерційний банк», МФО 321897).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело 20/1-15 Б о банкротстве АОЗТ «Проминь» 343550, г. Дзержинск Донецкой обл., ул. 12 декабря, 8, р/с 209701 в Укрсоцбанке г. Дзержинска. МФО 334691, ЗКПО 99999999.

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Зміни до інформації про шостий випуск акцій акціонерного комерційного банку «Інтербанк»

У зв'язку зі зміною фінансової політики банку друге речення першого абзацу та п'ятий абзац розділу В викласти у такій редакції:

«Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії акцій будуть використані для збільшення обсягу активних операцій банку, таких, як видача кредитів резидентам України (близько 20%), інвестування в державні та корпоративні цінні папери (близько 35%), купівля-продаж цінних паперів (близько 15%), а також торгівля іноземною валютою на внутрішніх та міжнародних ринках (близько 30%)».

У зв'язку зі зміною розподілу фінансових ресурсів, одержаних внаслідок емісії, особи, які передплатили акції, можуть відмовитися від передплати.

Термін передплати на акції з 01.09.97 р. по 06.01.98 р. включно.

Арбітражний суд Черкаської області (м. Черкаси, бульвар Т. Г. Шевченка, 307) за позовом промислового акціонерного товариства «Spor Kumas Sanayi A. S.» (Туреччина, м. Стамбул), порушив справу № 1630/8 про банкрутство спільного україно-турецького підприємства «Ростон-Спорт». Юридична адреса: м. Сміла, Черкаська обл., вул. Перемоги, 16; р/р 468001 в Смілянському відділенні ПІБ м. Сміла, МФО 354369, свідоцтво № 21382595.

Майнові вимоги кредиторів і можливих санаторів подавати до Арбітражного суду Черкаської області протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) 12 ноября 1997 года возбудил дело № 6258/7-74 о банкротстве ООО «Спрут», находящегося по адресу: Харьковская область, Изюмский район, с. Топольское; р/с 467680 в АК ПИБ г. Изюма, МФО 351492.

Просим кредиторов в течение месяца со дня опубликования объявления обращаться по адресу: 310002, Харьков, ул. Сумская, 64.

Арбітражний суд Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 386/5 про банкрутство КСП «Приміське» (с. Соколово, Хмільницького району Вінницької обл.; р/р 000400420 в АК АПБ «Україна» м. Хмільник, МФО 302344, код 03734848).

Претензії приймають протягом місяця.

Арбітражний суд Луганської області (Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 62/96 про банкрутство Перевальського об'єднання комерційних орендних торгово-виробничих підприємств (349140, Перевальськ Луганської області, вул. Дзержинського, 23; р/р 205401 в Алчевському УСБ, МФО 304052).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

У номер

● *Кіровоград*

А наше – не гірше

Жвавий інтерес викликала в кіровоградців передноворічна виставка-ярмарок товарів харчової промисловості, організована обласною торгово-промисловою палатою. У ній взяли участь підприємства восьми областей України, які представили смачні кондитерські вироби, консерви, лікеро-горілчану продукцію та інше. Приваблива упаковка, ефектно оформлена реклама нічим не поступалися зарубіжним аналогам. Мета виставки: привернути увагу оптових покупців до вітчизняного товаровиробника. Бо ж, за словами голови облдержадміністрації Володимира Мяснянкіна, нині 92 відсотки товарів, що купує споживач, вироблені за кордоном. А наші ж не гірші, а навітьліпші.

● *Дніпропетровськ*

Кому став на заваді журналіст?

Знову вчинено замах на журналіста. Цього разу намагалися вкоротити життя редакторові дніпропетровської міської газети «Наше місто» Миколі Кравчуку.

Сталося це в пітьмі за кілька метрів від під'їзду будинку, в якому мешкає Микола Кравчук. Повертався додому журналіст разом з дружиною. Жінку, яка йшла вузькою доріжкою першою, зловмисник пропустив, а Кравчуку хлюпнув в обличчя кислотою. На щастя, ушкоджено трохи обличчя, шию та ліву руку, бо Микола Кравчук, у минулому десантник, зумів блискавично зреагувати і відхилився від нападника.

Порушено кримінальну справу. Слідчі ще не беруться стверджувати про мотиви варварського замаху і відпрацьовують кілька версій, у тому числі й ту, на якій наполягає редакція газети «Наше місто». Її творчий колектив вважає, що це була спроба найжорстокішим чином покалічити і залякати назавжди керівника газети, яка одна з небагатьох в регіоні не пристала на службу до жодної політичної сили.

● *Ужгород*

Ішов тим лісом Дід Мороз...

93560 подарунків отримають закарпатські діти під час новорічних та різдвяних свят у рамках благодійної акції, проведеної обласною організацією СДПУ(о). Спонсорами ранків у кількасот шкіл, дитсадків виступили благодійний фонд народного депутата України Віктора Медведчука, АТФК «Динамо «Київ», концерн «Славутич», Український кредитний банк, фірма «Барва» та інші.

Коли щось будується, життя триває

(Початок на 1-й стор.).

Доля «Печерської» стала воістину великомученицькою. Після відкриття Сирецько-Печерської лінії її заморозили на роки через нестачу коштів. Величезну небезпеку крили в собі плавуни, щораз погрожуючи обвалом. Тому грунт довелося заморозити. Ще на початку нинішнього року на цьому місці зіяв котлован, тож сумніви, чи станцію введуть до кінця року, були небезпідставні. Треба віддати належне метробудівцям: за рік вони пройшли 120 метрів ескалаторного тунелю, повністю його оснастили, облицювали саму станцію.

Після перерізання червоної стрічки учасники мітингу на «Печерській» сіли у перший поїзд, складений в Україні. Його вартість на 12% менша, ніж закуплений готовий потяг. Щоправда, частка вітчизняних підприємств у виробництві поїздів метро становить сьогодні лише 20%. За словами голови правління ВАТ «Київметробуд» Володимира Петренка, якщо освоїти розробки, які вже є в нашій країні, рухомий склад метро може стати на 20—25% дешевший.

— Справді, станцію «Печерська» відкрили не так швидко, як інші станції на цій дільниці, — сказав на церемонії відкриття Президент України Леонід Кучма. — Але ж її відкрили. Групу метробудівців відзначено державними нагородами. У народі кажуть: коли щось будується, життя триває.

Тепер метробудівці обіцяють відкрити 40-ву станцію метро — «Олени Теліги» на Сирці — до кінця 1999 року.

Цього ж дня відбулася ще одна будівельна подія: відкриття центральної поліклініки Харківського району столиці, спроможної приймати за зміну 1000 відвідувачів, із досить потужним денним стаціонаром на 84 ліжко-місць. Тут можна буде пройти комплексне обстеження, навіть зробити операцію.

Як сказав кореспондентові «ГУ» голова Київської міськдержадміністрації Олександр Омельченко, на столичний метрополітен цього року витрачено 63 мільйони гривень, із них 21 мільйон — з міського бюджету, а 42 — з державного. Поліклініка на Осокорках обійшлася в 13 мільйонів гривень (лише з місцевого бюджету), з них 3,5 мільйона коштує медичне обладнання. Загалом у Києві 1997 року введено 10 тисяч квартир, збудовано 2 загальноосвітні школи, 2 дитячі садки, 2 поліклініки.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімках: Президент України Леонід КУЧМА і глава Київської міськдержадміністрації Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО перерізають стрічку; на станції «Печерська»

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ-Укрінформ).

Сад божественних пісень, закутаний у ковдру

(Початок на 1-й стор.).

У цих дітей батьки або відмовилися від них, або приречені до кінця життя нести на собі тяжкий хрест. Виростаючи, вони або повертаються додому, або отримують путівку до будинку престарілих і в кращому разі можуть зробити кар'єру двірника, посудомийника чи підсобника. Ще їх називають Божими дітьми, які прийшли в цей світ спокутувати гріхи предків.

У Святошинському дитячому будинку-інтернаті для розумово відсталих дітей сьогодні 258 хлопчиків віком від 4 до 20 років. Із них 41—сироти. «Діти, які потрапляють до нас з дитбудинку немовляти «Малятко», ослаблені, кволі, — каже директор Тамара Сагайдак, — здається, що їх можна тільки закутати в теплу ковдру і чекати найгіршого. Але завдяки зусиллям наших педагогів і лікарів вони виростають, навчаються читати й писати, обслуговувати себе. У кожній групі працюють двоє вихователів, цілодобово чергують нянечки, адже без догляду таких дітей залишати не можна. Деяких дітей віддають до нас уже після 10 років, коли батьки знесилюються впоратися з ними вдома. За бажанням можна забрати сина на вихідні й канікули.

На перший погляд це маленький «райський» куточок, де є багато чого, що не бачать у своїх дитсадках чи школах звичайні діти. У хлопчиків пристойний одяг, щоденний п'ятиразовий харчовий раціон на кожного становить 3.20—3.50 гривні. Виручають «гуманітарка», спонсори та шефи, договірні поставки. Щоправда, 8 років не фінансують обладнання пральні, їдальні, придбання меблів. Своїми силами роблять ремонти. Педагоги, котрі тут отримують 180—220 гривень зарплати (до речі, без затримок) або скоро тікають, не витримуючи, або залишаються працювати надовго. Є вихователі та санітари, які прийшли на роботу ще 1960 року, коли відкривався інтернат.

«Розуміємо, що ця допомога не розв'язує всіх проблем у галузі освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, — йдеться у привітанні колективу Святошинського дитячого будинку-інтернату Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. — Єдиною гарантією на шляху до зміцнення демократичної держави є розвиток власного виробництва, зменшення внутрішньої і зовнішньої заборгованості, боротьба із зловживаннями владою і розкраданням національного багатства. У цей нелегкий час на високу шану і повагу заслуговують педагоги, лікарі, представники інших професій, які турбуються про юних громадян з вадами здоров'я».

На знімках: керуючий справами Верховної Ради України Віталій Сєнькін вручає дарунок директорові Святошинського дитячого будинку-інтернату Тамарі Сагайдак; новорічний ранок.

Милосердя

Олександра КУЧЕРЯВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Прогноз

Енергійний, смугастий, інтригуючий

Такий має бути рік, що наближається, подібно до свого уособлення — сильного і гордого хижака тигра. Це буде рік жовтого земляного Тигра. Судячи з його забарвлення, в житті на нас очікуватимуть і чорні, і світлі смуги. Роки Тигра, твердять астрологи, багаті на технічні вдосконалення і винахідництво, в цей час зростає загальна енергія народів, вона принесе благодатні плоди, якщо її спрямувати в позитивний бік: благодійні акції, врятування довкілля тощо.

Мода-98 диктує всі відтінки жовтизни у сполученні з контрастними кольорами. Простежується тенденція до екзотичних малюнків. У зачісках буде популярне висвітлювання пасм у різноманітних тональностях — на чорному тлі попелясті або білосніжні пасма, на русявому — золотисті або індіго. Доречні будуть прикраси з бурштину.

1998 року найкращим проявом смаку стане класична музика. Дарувати жінкам квіти краще жовті, бажано орхідеї. До речі, як переконують флористи, думка про те, що жовті пелюстки передвіщують розлуку, —помилкова. Жовтий — це колір щастя, життєрадісності, світло сімейного затишку.

Кажуть, що задобрити тигра, який приходить, можна поклавши під ялинку... котячий корм. Але якщо у вашій уяві цей смугастий хижак вимальовується у зовсім інших тонах, це не завадить йому бути до вас лагідним.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251851.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311249.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.